

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU

Evidenčné číslo: 104004/B/2024/421000354163

VYUŽITELNOSŤ PAUŠÁLNYCH VÝDAVKOV
PRI PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOCH

Bakalárska práca

2024

Andrej Knapec

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA PODNIKOVÉHO MANAŽMENTU

VYUŽITELNOSŤ PAUŠÁLNYCH VÝDAVKOV
PRI PODNIKATEĽSKÝCH SUBJEKTOCH

Bakalárska práca

Študijný program: ekonomika a manažment podniku

Študijný odbor: ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra podnikových financií

Vedúci záverečnej práce: Ing. Katarína Vavrová, PhD.

Bratislava 2024

Andrej Knapec

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Pod'akovanie

Chcem sa pod'akovať pani Ing. Kataríne Vavrovej, PhD., za ochotu, trpezlivosť, cenné rady a odborné smerovanie naprieč procesom prípravy a vyhotovenia záverečnej práce.

Dátum:

.....

Abstrakt

KNAPEC, Andrej: Využitelnosť paušálnych výdavkov pri podnikateľských subjektoch. – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta podnikového manažmentu; Katedra podnikových financií. – Vedúci záverečnej práce: Ing. Katarína Vavrová, PhD. – Bratislava: FPM EU, 2024, 54 s.

Hlavný cieľom bakalárskej práce je pomocou kalkulácie príjmov samostatne zárobkovo činných osôb, ktorí majú porovnateľný objem príjmu v Slovenskej republike, v Česku a v Rakúsku komparovať jednotlivé krajiny a vzájomnou syntézou týchto poznatkov definovať výhody a nevýhody jednotlivých daňových systémov vo vzťahu k paušálnym výdavkom vo vyššie skúmaných krajinách. Bakalárska práca je členená do piatich kapitol. Prvá kapitola je predstavuje úvod do problematiky daní, daňového systému, funkciu daní ako príjem rozpočtov miestnych samospráv a charakterizuje podnikateľské subjekty, príjmy a výdavky. Druhá kapitola celistvo objasňuje stanovené ciele a zároveň sú definované čiastkové ciele, ktoré bolo potrebné splniť ako podporné, pre splnenie hlavného cieľa. V poradí tretia kapitola charakterizuje objekt skúmania – samostatne zárobkovo činnú osobu, ktorá pri totožnom príjme si zvolí variantu uplatnenia paušálnych výdavkov alebo daňovo preukázateľných výdavkov a zároveň sú tu priblížené pracovné postupy aplikované v práci, aké údaje boli použité, aká bola práca s údajmi, aké zdroje boli použité a aké metódy boli použité pri interpretovaní dosiahnutých výsledkov. Štvrtá kapitola skúma živnostníka, ktorý má totožný objem príjmu a zvolí si ako variant paušálnych výdavkov, tak aj variant daňovo preukázateľných výdavkov a je priblížené, aký to má vplyv celkové daňovo-odvodové zaťaženia tejto fyzickej osoby samostatne za každú krajinu a následne komparácia medzi jednotlivými krajinami so stanovením výhod a nevýhod. Diskusia sa zaoberá zhodnotením jednotlivých daňových systémov, stanovuje ktoré krajiny majú lepšie nastavené podmienky pre živnostníkov a sú tu uvedené aj odporúčania pre podnikateľské subjekty.

Kľúčové slová:

Daň, dane, nepriama daň, DPH, daň z pridanej hodnoty, uplatnenie dane

Abstract

KNAPEC, Andrej: **Usability of Flat Expenses for Business Entities**. - University of Economics in Bratislava. Faculty of Business Management; Department of Corporate Finance. Katarína Vavrová, PhD. - Bratislava: FPM EU, 2024, 54 p.

The main objective of the bachelor's thesis is to compare individual countries with the help of calculating the income of self-employed persons who have a comparable amount of income in the Slovak Republic, Czechia and Austria, and by a mutual synthesis of this knowledge to define the advantages and disadvantages of individual tax systems in relation to flat-rate expenses in the above-researched countries . The bachelor thesis is divided into five chapters. The first chapter presents an introduction to the issue of taxes, the tax system, the function of taxes as revenue for local government budgets, and characterizes business entities, revenues and expenses. The second chapter in its entirety clarifies the set goals and at the same time the sub-goals that had to be fulfilled as supporting, for the fulfillment of the main goal, are defined. In order, the third chapter characterizes the object of the research - a self-employed person who, with the same income, chooses the option of applying flat-rate expenses or tax-provable expenses, and at the same time, the working procedures applied at work, what data was used, what the work with the data was like, what sources were used and what methods were used in interpreting the results obtained. The fourth chapter examines a self-employed person who has the same amount of income and chooses both a flat-rate expenditure option and a tax-deductible expenditure option, and it is approximated what effect this has on the total tax burden of this natural person separately for each country, and then a comparison between individual countries with the determination of advantages and disadvantages. The discussion deals with the evaluation of individual tax systems, determines which countries have better set conditions for self-employed people, and recommendations for business entities are also given here.

Key words:

Tax, taxes, indirect tax, VAT, value added tax, tax application

Obsah

ÚVOD	9
1 SÚČASNÝ STAV RIEŠENEJ PROBLEMATIKY DOMA A V ZAHRANIČÍ	10
1.1 DAŇOVÝ SYSTÉM A DAŇOVÁ SÚSTAVA V SLOVENSKEJ REPUBLIKE	10
1.1.1 Charakteristiky daní	11
1.1.2 Podielové dane ako príjem do rozpočtu miest a obcí.....	12
1.2 CHARAKTERISTIKA PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTOV.....	15
1.3 PODNIKATELSKÝ SUBJEKT – FYZICKÁ OSOBA	16
1.3.1 <i>Daň z príjmov fyzických osôb</i>	17
1.4 CHARAKTERISTIKA PRÍJMOV FYZICKÝCH OSÔB.....	18
1.5 CHARAKTERISTIKA VÝDAVKOV FYZICKÝCH OSÔB.....	20
1.5.1 <i>Charakteristika paušálnych výdavkov</i>	22
1.5.2 <i>Paušálne výdavky v Slovenskej republike</i>	22
1.5.3 <i>Paušálne výdavky v Česku</i>	23
1.5.4 <i>Paušálne výdavky v Rakúsku</i>	24
2 CIEĽ PRÁCE	31
3 METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA	32
3.1 CHARAKTERISTIKA OBJEKTU SKÚMANIA	32
3.2 PRACOVNÉ POSTUPY	32
3.3 SPÔSOB ZÍSKAVANIA ÚDAJOV A ICH ZDROJE	33
3.4 POUŽITÉ METÓDY VYHODNOTENIA A INTERPRETÁCIE VÝSLEDKOV	34
3.5 ŠTATISTICKÉ METÓDY.....	34
4 VÝSLEDKY PRÁCE A DISKUSIA	35
4.1 PAUŠÁLNE VÝDAVKY U SZČO – SLOVENSÁ REPUBLIKA	35
4.1.1 <i>Daň z príjmov fyzických osôb – variant paušálnych výdavkov</i>	36
4.1.2 <i>Daň z príjmov fyzických osôb – variant daňovo preukázateľných</i> <i>výdavkov</i>	38
4.1.3 <i>Porovnanie obidvoch variant</i>	39
4.2 PAUŠÁLNE VÝDAVKY U SZČO – ČESKO	40
4.3 PAUŠÁLNE VÝDAVKY U SZČO – RAKÚSKO	41
4.4 KOMPARÁCIA JEDNOTLIVÝCH KRAJÍN	42
4.5 VYMEDZENIE VÝHOD A NEVÝHOD	43
4.5.1 <i>Vymedzenie výhod a nevýhod – Slovenská republika</i>	43
4.5.2 <i>Vymedzenie výhod a nevýhod – Česko</i>	43
4.5.3 <i>Vymedzenie výhod a nevýhod – Rakúsko</i>	44
5 DISKUSIA	45

5.1 NÁVRHY A ODPORÚČANIA	45
ZÁVER.....	47
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	48

Úvod

Paušálne výdavky predstavujú zaujímavý a pre niektoré podnikateľské subjekty aj výhodnejší nástroj uplatnenia si výdavkov vo vzťahu k dani z príjmov fyzických osôb. Pre podnikateľský subjekt je výhodné, ak si priebežne počas roka robí evidenciu nákladov a teda v čase plynutia kalendárneho roka ideálne už vie, či je výhodnejšie použiť paušálne výdavky alebo daňovo preukázateľné výdavky pri stanovovaní výšky nákladov.

Bakalárska práca sa skladá z dvoch väčších celkov, a to teoretická časť a praktická časť. Teoretickú časť sa zameriava na súčasný stav danej problematiky – definovanie základných pojmov používaných v záverečnej práci. Následne je bližšie priblížený daňový systém a daňová sústava v Slovenskej republike so zreteľom na príjem samospráv z dane z príjmov fyzických osôb. Ďalej obsahuje definíciu podnikateľských subjektov, sú priblížené rôzne druhy príjmov a výdavkov týchto subjektov – všetky poznatky sú následne komprimovane aplikované v praktickej časti záverečnej práce.

Praktická časť obsahuje hlavný cieľ a vedľajšie ciele, ktoré sú jednotlivo vymenované. Kapitola metodika práce obsahuje charakteristiku objektu skúmania – samostatne zárobkovo činnú osobu, ktorá pri rovnakom objeme príjmov môže a nemusí aplikovať paušálne výdavky, pokiaľ ich neuplatní, je potrebné použiť metódu daňovo preukázateľných výdavkov. Ďalej kapitola obsahuje pracovné postupy, ktoré boli uskutočnené, ako a odkiaľ boli získavané údaje, a následne aké metódy boli aplikované pri vyhodnotení a interpretovaní analyzovaných údajov. V poradí štvrtá kapitola záverečnej práce, je zameraná na analýzu a zistenia, ktoré práca prináša. Predmetom analýzy sú živnostníci, ktorí majú porovnateľný objem príjmu v Slovenskej republike, v Česku a v Rakúsku – je tu uskutočnený prienik poznatkov z teoretickej časti (okrem iného aj rozdielna výška paušálnych výdavkov alebo daňová sadzba) a pomocou kalkulácie je bližšie priblížený každý jeden variant. Následne sú jednotlivé krajiny vzájomne komparované a vzájomným prepojením týchto poznatkov sú definované výhody a nevýhody jednotlivých daňových systémov vo vzťahu k paušálnym výdavkom vo vyššie spomenutých krajinách.

Bakalárska práca na záver - v piatej kapitole stanovuje návrhy pre podnikateľské subjekty na základe zistených skutočností z uskutočnenej kalkulácie, komparácie a syntézou poznatkov a prognózuje možný budúci vývoj v tejto problematike, tak aby podnikateľský subjekt vedel včas uskutočniť vhodné rozhodnutie.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Úvodná kapitola predstavuje teóriu daní, daňového systému a daňovej sústavy v Slovenskej republike. Teoretická časť je zložená z viacerých podkapitol, ktoré komprimovane predstavujú daňovú problematiku a vymedzuje základné pojmy vo vymedzenej oblasti výskumu.

1.1 Daňový systém a daňová sústava v Slovenskej republike

Kapitola 1.1 predstavuje rôzne definície daní a snaží sa objasniť a zdefinovať, čo možno pod pojmom „daň“ rozumieť.

Betáková definuje daň nasledovne: „predstavuje povinnú platbu, vo výške stanovenej zákonom, ktorú odvádzajú fyzické aj právnické osoby, v stanovenej lehote do štátneho alebo miestneho rozpočtu. Zároveň je neekvivalentná, neúčelová, pravidelná, resp. nepravidelná.“¹

Vanková popisuje zdaňovanie vo všeobecnosti ako proces, ktorou štát zhromažďuje príjmy od jednotlivcov a subjektov v rámci svojej jurisdikcie na financovanie verejných výdavkov a služieb.²

Podľa Vidovej daň predstavuje povinný finančný poplatok alebo odvod uložený štátom jednotlivcovi, podniku, organizácii alebo iným subjektom na vymedzenom území.³

Tieto vysvetlenia slúžia na porovnanie vlastností v súvislosti s rôznymi inštitúciami alebo autorov. Na konci časti 1.1 môžeme teda sumarizovať, že dane majú tieto vlastnosti:

- Povinný poplatok - poplatok nie je dobrovoľný, ale je povinný na základe zákona.
- Nevratný poplatok - daňový subjekt nemá nárok na priame plnenie zo strany štátu.
- Platba určená zákonom - výšku a termíny platby určuje vopred stanovený zákon.
- Neúčelová platba - je zrejmé, že platba smeruje do verejných rozpočtov, avšak účel platby nie je priamo zverejnený. Účelovosť by znamenala, že príjmy z daní by boli využité na konkrétne verejné statky súvisiace s predmetom zdanenia.

¹ BETÁKOVÁ, Jaroslava. Zmeny zákona. In Daňový a účtovný poradca podnikateľa. - Žilina : Poradca podnikateľa, 2024. ISSN 1335-0897, 2024, roč. 29, č. 1-2, s. 5-14.

² VANKOVÁ, Lucia. Daň z príjmov právnickej osoby - príklady problematických okruhov. In Dane a účtovníctvo v praxi : odborný mesačník. - Bratislava : Wolters Kluwer, 2023. ISSN 1335-7034, 2023, roč. 28, č. 3, s. 2-12.

³ VIDOVÁ, Michaela. Novela zákona o dani z príjmov 2022. In Dane a účtovníctvo : rady a riešenia. - Žilina : Poradca podnikateľa, 2023. ISSN 1336-426X, 2023, roč. 20, č. 2, s. 8-21.

- Podľa preddefinovaných kritérií - platby daní sú viazané na vznik majetku, spotrebu alebo príjem. Zákon ukladá daňovému subjektu jednoznačnú povinnosť platiť daň. Každá daň má predom stanovené pravidlá.

Je vhodné ale upozorniť, že platby, ktoré sa môžu zdať podobné daniam, ale sú pokutami alebo sankciami, nie sú považované za dane.

1.1.1 Charakteristiky daní

Podľa rôznych autorov sa charakteristiky daní môžu nazývať rôznymi názvami, ako napríklad vlastnosti daní. Všeobecne sa za hlavné charakteristiky daní považujú:

- predmet dane,
- daňový subjekt,
- základ dane, a
- daňová sadzba.

Okrem hlavných charakteristík daní rozlišujeme aj vedľajšie aspekty daňových povinností.⁴

Daň z príjmov (DP):

daň z príjmov sa vyberá z príjmov fyzických a právnických osôb.

Sadzby dane z príjmov pre fyzické osoby sa pohybujú od 19 % do 25 % v závislosti od výšky príjmu.

Daň z motorových vozidiel (DMV):

DMV sa platí ročne a jeho výška závisí od typu vozidla, objemu motora a ďalších faktorov.

Často sa výška dane líši v závislosti od emisnej triedy vozidla a typu paliva (nákladné vozidlá a autobusy).⁵

⁴ General Characteristics of the Tax System | The Japanese Tax System | Oxford Academic. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://academic.oup.com/book/25848/chapter-abstract/193509682?redirectedFrom=fulltext>

⁵ Dane. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: https://www.slovensko.sk/sk/zivotne-situacie/zivotna-situacia/_dane

Daň z nehnuteľností (DN):

DN sa platí z hodnoty nehnuteľnosti, pričom sadzby sa môžu líšiť v závislosti od typu nehnuteľnosti a obce, v ktorej sa nachádza.

V niektorých prípadoch môžu byť nehnuteľnosti oslobodené od dane, napríklad nehnuteľnosti v osobitnej ochrane alebo chránené pamiatky.

Daň z dividend:

Sadzba dane z dividend je 7 %, ale existujú výnimky, ako napríklad daňové zmluvy s inými krajinami.

Od daňovníka nespolupracujúceho štátu [§ 2 písm. x) zákona o dani z príjmov], zdaňujú sa ako súčasť osobitného základu dane pri podaní daňového priznania, a to sadzbou dane vo výške 35%.⁶

Daň z pridanej hodnoty (DPH):

DPH sa vyberá zo všetkých fáz výrobného a distribučného procesu, teda aj zo spotrebiteľskej ceny tovaru alebo služby.

Niektoré položky sú oslobodené od DPH alebo sú výnimky so zníženou sadzbou, napríklad potraviny, lieky, knihy a časopisy.

Existujú špeciálne pravidlá pre cezhraničný obchod s DPH v rámci Európskej únie.

1.1.2 Podielové dane ako príjem do rozpočtu miest a obcí

Podielové dane do rozpočtu miest a obcí sú dôležitou súčasťou daňového systému na Slovensku a zohrávajú kľúčovú úlohu pri financovaní miestnych samospráv. Tieto dane sú primárne určené na pokrytie nákladov na poskytovanie miestnych služieb a infraštruktúry, ako sú zdravotnícke zariadenia, školstvo, komunálne služby, verejná doprava, údržba ciest a verejných priestranstiev a ďalšie.⁷

- 1. Financovanie miestnych samospráv:** Tieto dane poskytujú miestnym samosprávam zdroj finančných prostriedkov na ich prevádzku a investície. Pomáhajú zabezpečiť,

---

⁶ Príjem charakteru dividend (podielov na zisku) zo zahraničia. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/830591-Pr%C3%ADjem-charakteru-dividend-podielov-na-zisku-zo-zahrani%C4%8Dia>

⁷ Fiškálna decentralizácia | Ministerstvo financií Slovenskej republiky. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.mfsr.sk/sk/financie/verejne-financie/fiskalna-decentralizacia/>

aby mesto alebo obec mohli poskytovať služby a infraštruktúru potrebnú pre svojich obyvateľov.

2. **Autonómia miestnych samospráv:** Podielové dane sú dôležité pre zachovanie autonómie miestnych samospráv. Tieto dane im umožňujú mať väčšiu kontrolu nad svojimi financiami a rozhodovať o prioritách vo svojej oblasti.
3. **Prerozdelenie finančných prostriedkov:** Systém podielových daní umožňuje prerozdelenie finančných prostriedkov medzi rôznymi obcami a mestami na základe ich veľkosti, ekonomických potrieb a ďalších faktorov. To pomáha zabezpečiť, že aj menšie obce majú dostatočné zdroje na poskytovanie služieb svojim obyvateľom.
4. **Zmeny v legislatíve a financovanie:** Zmeny v daňových zákonoch a pravidlách týkajúcich sa podielových daní môžu mať významný vplyv na financovanie miestnych samospráv. Zmeny v sadzbách alebo pravidlách prerozdelenia môžu ovplyvniť dostupnosť financií pre rôzne mestá a obce.⁸

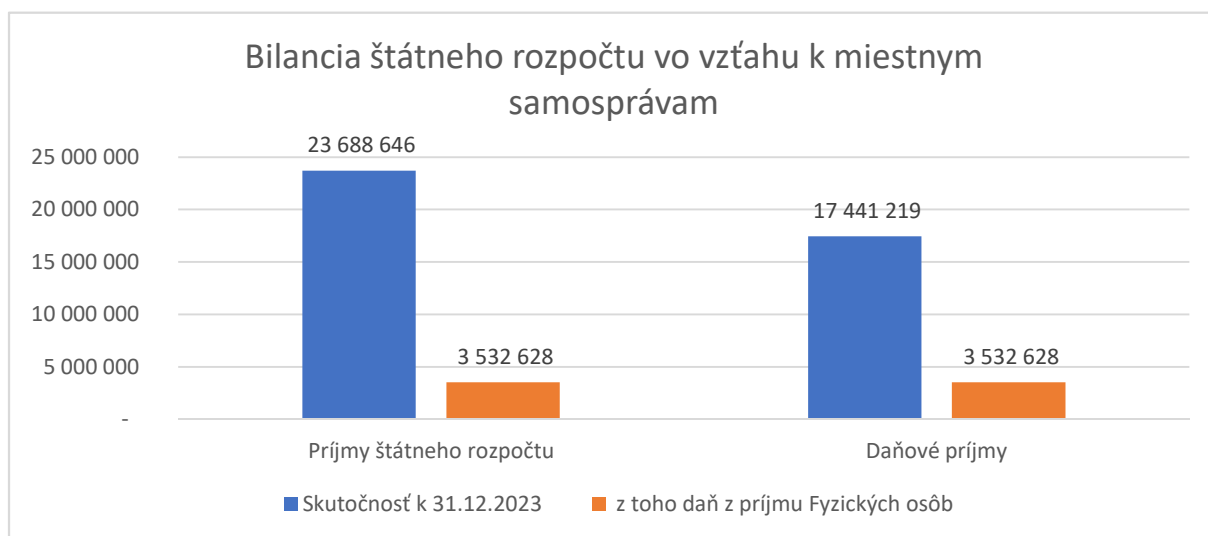
Súhrnne možno konštatovať, že podielové dane do rozpočtu miest a obcí v Slovenskej republike sú dôležitým nástrojom na zabezpečenie finančných zdrojov pre miestne samosprávy a na zachovanie ich autonómie pri poskytovaní miestnych služieb a infraštruktúry. Ich správne fungovanie a spravodlivé prerozdelenie sú kľúčové pre udržanie rovnováhy medzi rôznymi obcami a mestami vo finančnej podpore.⁹

Fyzické osoby poukázali v roku 2023 územným samosprávam 3 532,6 mil. €.

Bilancia štátneho rozpočtu (v tis. €)	Príjmy štátneho rozpočtu	Daňové príjmy
Skutočnosť k 31.12.2023	23 688 646	17 441 219
z toho daň z príjmu Fyzických osôb	3 532 628	3 532 628
podiel dane z príjmu Fyzických osôb na daňových príjmoch	0,15	0,21

⁸ H24. *Komunálna kalkulačka* [online] [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.rrz.sk/komunalna-kalkulacka/>

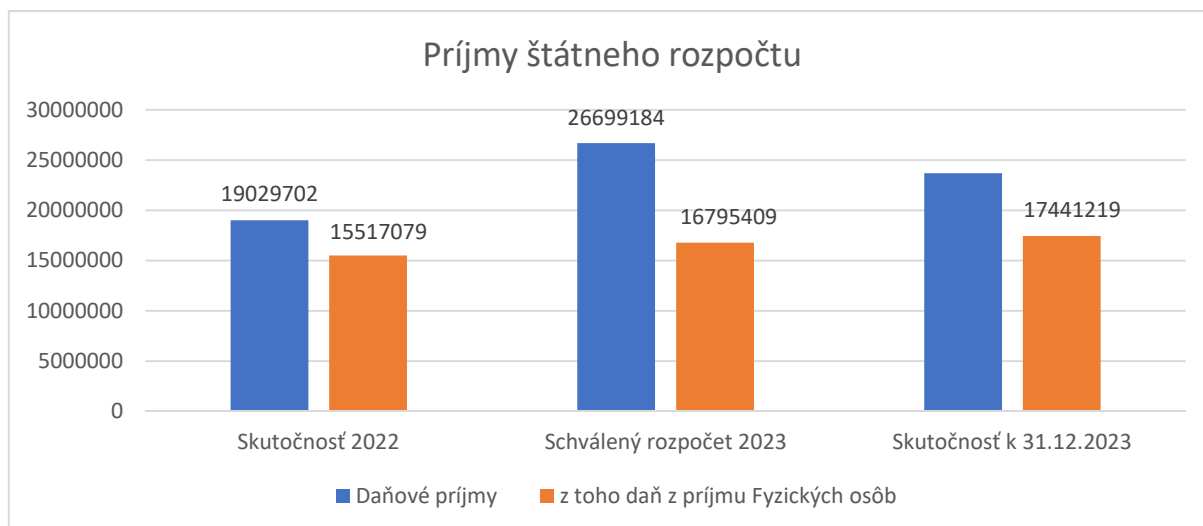
⁹ WWW.FINANCNASPRAVA.SK. Finančná správa. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <http://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-prijmov/pravnicke-osoby/mesta-a-obce>

Tabuľka 1 Bilancia štátneho rozpočtu vo vzťahu k miestnym samosprávamZdroj: *vlastné spracovanie na základe údajov z finančnej správy SR.***Graf 1** Bilancia štátneho rozpočtuZdroj: *vlastné spracovanie na základe údajov z finančnej správy SR.***Tabuľka 2** Bilancia štátneho rozpočtu

Bilancia štátneho rozpočtu (ŠR) (v tis. €)					
	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Skutočnosť k 31.12.2023	% plnenia ŠR v roku 2023	Index 2023 / 2022 (v %)
Príjmy štátneho rozpočtu	19 029 702	26 699 184	23 688 646	88,70%	124,50%
z toho Daňové príjmy	15 517 079	16 795 409	17 441 219	103,80%	112,40%
Podiel daňových príjmov na príjmoch štátneho rozpočtu	0,82	0,63	0,74		

Zdroj: *vlastné spracovanie podľa Ministerstva financií Slovenskej republiky.*¹⁰

¹⁰ Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Bilancia štátneho rozpočtu k 31.12.2023. In: *Ministerstvo financií Slovenskej republiky* [online] [cit. 10.04.2024]. Dostupné z: <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/bilancia-statneho-rozpocetu-k-31-12-2023.html>

Graf 2 Príjmy štátneho rozpočtu a z toho daň z príjmov fyzických osôb

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Ministerstva financií Slovenskej republiky.

1.2 Charakteristika podnikateľských subjektov

V slovenskej právnej úprave je podnikateľský subjekt definovaný ako právnická alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť. Podnikateľská činnosť je akákoľvek činnosť, ktorú vykonáva podnikateľ na vlastnú zodpovednosť s cieľom dosiahnutia zisku.¹¹

Niekoľko dôležitých aspektov týkajúcich sa podnikateľských subjektov v slovenskej právnej úprave:

1. **Typy podnikateľských subjektov:** Podnikateľské subjekty na Slovensku môžu byť:
  - Fyzické osoby (živnostníci): Fyzická osoba môže vykonávať podnikateľskú činnosť ako živnostník. Živnostníci majú individuálnu zodpovednosť za svoje záväzky.
  - Právnické osoby: Patria sem akciové spoločnosti (a.s), spoločnosti s ručením obmedzeným (s.r.o.), verejné obchodné spoločnosti (v.o.s.) a iné formy

¹¹ *Zaklady podnikania.pdf* [online] [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSZ/OISS/Publikacie_-_Podnikanie_a_zamestnanie_na_Slovensku/Zaklady_podnikania.pdf

podnikateľských subjektov, ktoré sú vytvorené podľa zákona a majú oddelenú právnu subjektivitu od ich zakladateľov.

2. **Registrácia podnikateľského subjektu:** Každý podnikateľský subjekt musí byť registrovaný v príslušných registračných orgánoch. Napríklad fyzické osoby vykonávajúce živnostenskú činnosť musia byť registrované v živnostenskom registri, zatiaľ čo právnické osoby musia byť registrované v obchodnom registri.
3. **Zodpovednosť podnikateľských subjektov:** Zodpovednosť podnikateľských subjektov sa môže líšiť v závislosti od ich právnej formy. Napríklad živnostníci majú individuálnu zodpovednosť, čo znamená, že sú osobne zodpovední za všetky svoje záväzky. Naopak, právnické osoby majú obmedzenú zodpovednosť, kde majitelia (akcionári, spoločníci) nie sú osobne zodpovední za záväzky spoločnosti.
4. **Zdanenie podnikateľských subjektov:** Podnikateľské subjekty sú povinné platiť dane a odvody podľa slovenských daňových zákonov. To zahŕňa dane z príjmov, dane z pridanej hodnoty, sociálne a zdravotné poistenie pre zamestnancov a ďalšie.
5. **Právne predpisy a regulácia:** Podnikateľské subjekty sú viazané mnohými právnymi predpismi a reguláciami, ktoré upravujú ich činnosť a zabezpečujú dodržiavanie zákonov týkajúcich sa obchodu, zamestnaneckých vzťahov, ochrany spotrebiteľa a ďalších oblastí.¹²

Podnikateľské subjekty v slovenskej právnej úprave predstavujú širokú škálu fyzických a právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť s cieľom dosiahnuť zisk. Tieto subjekty sú podrobne regulované a musia dodržiavať mnohé právne predpisy a daňové povinnosti.¹³

1.3 Podnikateľský subjekt – Fyzická osoba

Fyzické osoby sú jednotlivci, ktorí vykonávajú podnikateľskú činnosť na vlastnú zodpovednosť. Sú to jednotlivci, ktorí majú živnostenské oprávnenie a vykonávajú živnosť alebo samostatne zárobkovú činnosť (napr. umelci). Živnostníci sú jednotlivci, ktorí majú

---

¹² Prehľad foriem podnikania v SR | Slovak Business Agency. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.sbagency.sk/prehľad-foriem-podnikania-v-sr>

¹³ Podnikanie. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_podnikanie1

živnostenské oprávnenie a vykonávajú podnikateľskú činnosť v rámci živnostenského oprávnenia.¹⁴

1.3.1 Daň z príjmov fyzických osôb

Pri posudzovaní, či predmetná osoba bude zdanená alebo nebude zdanená rozhodujú viaceré faktory. Pokiaľ uvedená osoba spĺňa náležitosti daňovej rezidencie, je rozlišované, aký príjem je zdanený a podľa výšky vymeriavacieho základu je uplatnená základná, resp. progresívna daňová sadzba.

Daňový rezidentský status:¹⁵

1. FO sa považuje za daňového rezidenta v Slovenskej republike:

- má trvalý pobyt v Slovenskej republike alebo
- sa zdržiava v Slovenskej republike aspoň 183 dní v priebehu jedného kalendárneho roka, môžu to byť buď po sebe nasledujúce dni alebo rozptýlené dni, alebo
- má v Slovenskej republike bydlisko.

2. Predmet dane:

- Slovenskí daňoví rezidenti podliehajú dani z celosvetových príjmov

(s možnosťou uplatnenia dohôd o zamedzení dvojitého zdanenia).

- Slovenskí daňoví nerezidenti podliehajú dani z príjmov zo zdrojov na území Slovenskej republiky.

- Príjem môže byť predmetom dane na Slovensku bez ohľadu na to, kde je vyplácaný.

3. Zdaňovacím obdobím je kalendárny rok.

4. Sadzby dane:

- S výnimkou niektorých prípadov je sadzba dane z príjmov FO nasledovná:
  - 19 % – na základ dane do výšky 47 537,98 €¹⁶,
  - 25 % – nad uvedenú sumu.

Niektoré druhy príjmov z podnikania FO podliehajú sadzbe dane 15 %.

¹⁴ Živnostenské podn... In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné

z: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_zivnostenske-podnikanie/

¹⁵ Ako postupovať pri určovaní daňovej rezidencie. In: . 9. 2. 2023 [cit. 16.04.2024]. Dostupné

z: <https://www.trend.sk/financie/ako-postupovat-pri-urcovani-danovej-rezidencie>

¹⁶ Sadzba dane pre závislú činnosť. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <http://podpora.financnasprava.sk/939516-Sadzba-dane-pre-z%C3%A1visl%C3%BA-%C4%8Dinnos%C5%A5>

- Špecifické príjmy z kapitálových investícií (napr. úroky) sú zaradené do osobitného základu dane s sadzbou dane 19 %.
- Dividendy vyplatené zo ziskov vykázaných od 1. januára 2017 podliehajú sadzbe dane 7 %, v prípade daňovníkov z nezmluvných krajín 35 %.

5. Základ dane:

Základ dane z príjmov FO tvoria príjmy z rôznych zdrojov:

- príjmy z podnikania, iné samostatné zárobkové činnosti, prenájmu nehnuteľnosti, autorských honorárov a umeleckých výkonov a
- ostatné príjmy a príjmy zamestnanca.
- Základ dane z príjmov zamestnanca tvoria všetky príjmy zo zamestnania odrátané o povinné odvody zamestnanca na zdravotné a sociálne poistenie. Základ dane môže byť ďalej znížený o ďalšie odpočítateľné položky (pozri nižšie).
- Zvyšné zdaniteľné príjmy môžu byť vo všeobecnosti znížené o výdavky súvisiace s ich dosiahnutím, zabezpečením a udržiavaním (okrem špecifických výnimiek).

6. Príjmy oslobodené od dane:

- Niektoré druhy príjmov (napr. príjmy z predaja alebo prenájmu nehnuteľností alebo príjmy z príležitostnej činnosti) môžu byť pod určitými podmienkami úplne alebo čiastočne oslobodené od dane z príjmov FO.

Odpočítateľné položky zo základu dane:

- základné odpočítateľné položky zo základu dane možno všeobecne uplatniť aj pri príjmoch zo zamestnania, podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti,
- nezdaniteľné sumy pre daňovníka a jeho manžela/manželku, daňové zvýhodnenie na dieťa (daňový bonus).

Zákon stanovuje podmienky na uplatnenie nároku a spôsob výpočtu týchto položiek.¹⁷

1.4 Charakteristika príjmov fyzických osôb

Príjmy fyzických osôb v Slovenskej republike sú rôznorodé a môžu pochádzať z rôznych zdrojov. Nižšie sa nachádza podrobnejšia charakteristika hlavných typov príjmov fyzických osôb v Slovenskej republike:¹⁸

¹⁷ Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka v roku 2023. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/312454-Nezdanite%C4%BEn%C3%A1-%C4%8Das%C5%A5-z%C3%A1kladu-dane-na-da%C5%88ovn%C3%ADka-v-roku-2023>

1. Príjmy zo živnosti:

Zahrňujú príjmy z predaja tovaru alebo poskytovania služieb, ktoré sú súčasťou podnikateľskej činnosti. Tieto príjmy môžu pochádzať zo zárobku za vykonané práce, predané výrobky alebo poskytnuté služby. To môže zahŕňať prevádzkovanie živnosti, obchodné aktivity, poskytovanie služieb alebo vlastníctvo a prevádzkovanie firmy.

Tieto príjmy sú zvyčajne zdanené daňou z príjmov fyzických osôb a môžu byť podrobené rôznym daňovým sadzbám v závislosti od výšky príjmov.¹⁹

2. Príjmy zo závislej činnosti (zamestnanie):

Jedná sa o príjmy, ktoré fyzická osoba získava ako zamestnanec od svojho zamestnávateľa výmenou za vykonanú prácu.

Tieto príjmy sú zvyčajne vyplácané formou mzdy alebo platov a sú zdanené daňou z príjmov fyzických osôb.

3. Príjmy z podnikania:

Fyzické osoby môžu získať príjmy aj prostredníctvom podnikania. To môže zahŕňať prevádzkovanie živnosti, obchodné aktivity, poskytovanie služieb alebo vlastníctvo a prevádzkovanie firmy.

Tieto príjmy sú zvyčajne zdanené daňou z príjmov fyzických osôb a môžu byť podrobené rôznym daňovým sadzbám v závislosti od výšky príjmov.

4. Príjmy z finančných aktív:

Sem patria príjmy ako úroky z úspor, dividendy z akcií, zisky zo zárobkov, prenájmu nehnuteľností a ďalšie príjmy z kapitálových investícií.

Tieto príjmy sú zvyčajne zdanené daňou z príjmov fyzických osôb alebo z daní zo zisku, v závislosti od ich charakteru a zdroja.

5. Príjmy z prenájmu nehnuteľností:

---

¹⁸ WWW.FINANCNASPRAVA.SK. Finančná správa. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <http://www.financnasprava.sk/sk/obciana/dane/dan-z-prijmov/informovanie-dan-prijem#PríjmyPodliehajúceDani>

¹⁹ Daň z príjmu. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: https://www.slovensko.sk/sk/zivotne-situacie/zivotna-situacia/_dan-z-prijmu2/

Fyzické osoby môžu získať príjmy aj z prenájmu nehnuteľností, ako sú byty, domy, kancelárske priestory atď.

Tieto príjmy sú zvyčajne zdanené daňou z príjmov fyzických osôb a môžu byť podrobené špecifickým daňovým pravidlám pre nehnuteľnosti podľa všeobecne záväzného nariadenia príslušnej samosprávy.

6. Ostatné príjmy:

Sem patria všetky ďalšie príjmy, ktoré nie sú zaradené do predchádzajúcich kategórií, ako napríklad príjmy z autorského práva. Tieto príjmy môžu byť tiež zdanené daňou z príjmov fyzických osôb alebo podliehajú špecifickým daňovým pravidlám v závislosti od ich charakteru.²⁰

Komprimovane, príjmy fyzických osôb v Slovenskej republike sú veľmi rozmanité a môžu pochádzať z rôznych zdrojov. Každý typ príjmu má svoje vlastné daňové povinnosti a podlieha určitým daňovým pravidlám a sadzbám. Je dôležité, aby fyzické osoby správne deklarovali a zdanili všetky svoje príjmy v súlade s platnými daňovými predpismi.

1.5 Charakteristika výdavkov fyzických osôb

Výdavky fyzických osôb - živnostníkov v Slovenskej republike môžu byť pomerne rozmanité a závisia od povahy ich podnikateľskej činnosti. Tu je podrobnejší prehľad hlavných typov výdavkov, ktoré živnostníci na Slovensku môžu mať:²¹

1. Výdavky na podnikanie:

Zahrňujú náklady spojené s prevádzkovaním podnikateľskej činnosti, ako sú nájomné za prevádzkové priestory, splátky hypotéky na prevádzkové priestory, náklady na energie, telekomunikácie, počítačové systémy, kancelárske potreby, reklama a marketing, poisťovacie poplatky a ďalšie prevádzkové náklady.²²

---

²⁰ Príjmy ostatné - iné. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: //podpora.financnasprava.sk/836302-Pr%C3%ADjmy-ostatn%C3%A9---in%C3%A9

²¹ Paušálne výdavky v daňovom priznaní | KROS. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.kros.sk/blog/pausalne-vydavky-v-danovom-priznani/>

²² PUKALOVIČ, Dominika. Ako si môže živnostník do výdavkov zahrnúť auto, vlastný či prenajatý byt, stravné a ďalšie? In: *Podnikajte.sk* [online]. 23. 8. 2022 [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/danove-vydavky-zivnostnika-szco>

2. Materiálne výdavky:

Sem patria náklady spojené s nákupom surovín, materiálov, súčiastok, nástrojov, vybavenia a ďalších materiálov potrebných na výrobu alebo poskytovanie služieb v rámci podnikateľskej činnosti.

3. Mzdové výdavky:

Zahrňujú náklady spojené s platbami zamestnancom, vrátane miezd, odmien, príspevkov na sociálne a zdravotné poistenie, dobrovoľných poistení, príspevkov na dôchodkové a zdravotné poistenie a ďalších mzdových príspevkov.

4. Výdavky na služby:

Sem patria náklady spojené s poskytovaním služieb tretími stranami, ako sú účtovné, audítorské služby, marketingové a reklamné služby, IT služby a podobne.

5. Finančné výdavky:

Zahrňujú náklady spojené s finančnými transakciami a úvermi, ako sú úroky a poplatky za úvery, úroky z úspor, poplatky za bankové služby, platby za poistenie majetku a zodpovednosti a podobne.

6. Daňové a legislatívne výdavky:

Sem patria náklady spojené s dodržiavaním daňových a legislatívnych požiadaviek, ako sú náklady na vedenie účtovníctva, prípravu daňových priznaní, platenie daní a odvodov, zamestnanecké a pracovnoprávne poradenstvo a podobne.²³

7. Ostatné výdavky:

Zahrňujú všetky ostatné výdavky, ktoré nie sú zaradené do predchádzajúcich kategórií, ako sú cestovné náklady, stravovanie, ubytovanie, vzdelávacie kurzy a školenia, dobrovoľné poistenia, darčeky a ďalšie osobné výdavky súvisiace s podnikateľskou činnosťou.

---

²³ HNonline.sk - Ako správne uplatňovať výdavky a aké možnosti máte? (prehľad). In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://hnonline.sk/prakticke-hn/poradenstvo/96135127-ako-spravne-uplatnovat-vydavky-a-ake-moznosti-mate-prehľad>

Tieto výdavky môžu byť odpočítateľné od základu dane na základe daňových predpisov a ich zdanenie závisí od daňových povinností a uplatňovaných daňových úľav.

Rovnako ako pri príjmoch, je dôležité, aby živnostníci správne evidovali a deklarovali svoje výdavky v súlade s platnými daňovými pravidlami a mali k dispozícii potrebné doklady na overenie nákladov.²⁴

1.5.1 Charakteristika paušálnych výdavkov

Paušálne výdavky fyzických osôb sú určené na uplatnenie výdavkov na účely zdanenia svojich príjmov. Tieto paušálne výdavky vyjadrujú pevnú sumu, ktorá sa môže použiť na zníženie základu dane bez potreby doloženia skutočných nákladov.

Živnostníci majú možnosť využiť paušálnu sadzbu na zníženie svojho základu dane. Táto suma je stanovená na základe ich príjmov a typu vykonávanej činnosti.

Živnostníci môžu uplatniť paušálne výdavky na pokrytie nákladov spojených s prevádzkovaním ich podnikania, ako sú náklady na nájom, energie, telekomunikácie a iné. Živnostníci môžu zároveň uplatniť paušálne výdavky na daňovú úľavu

Je dôležité poznamenať, že paušálne výdavky sú stanovené a regulované zákonom a môžu sa líšiť v závislosti od typu podnikania a príjmov živnostníka. Živnostníci môžu uplatňovať paušálne výdavky len v súlade s platnými daňovými predpismi.²⁵

1.5.2 Paušálne výdavky v Slovenskej republike

Ak daňovník vykazuje príjmy z podnikania (podľa ustanovení § 6 ods. 1 zákona o dani z príjmov) alebo príjmy z inej samostatnej zárobkovej činnosti (v súlade s ustanoveniami § 6 ods. 2 zákona), má možnosť uplatniť paušálne výdavky v rozmedzí 60 % z celkových týchto príjmov, avšak maximálne do výšky 20 000 € (platné od roku 2017).

Dôležité je zdôrazniť, že daňovník nemôže uplatniť paušálne výdavky pre každú z týchto činností individuálne. Namiesto toho ich musí kombinovať, čo znamená, že nemôže

---

²⁴ Nižšie paušálne výdavky by zvýšili živnostníkom dane o stovky eur - Index SME. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://index.sme.sk/c/23229714/dane-zivnost-pausalne-vidavky-zmeny-podnikanie.html>

²⁵ Paušálne výdavky : Čo to je a komu sa oplatia | Tatra banka. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.tatrabanka.sk/sk/business/navigacia-podnikatela/zaciatok-podnikania/blog/pausalne-vidavky/>

samostatne využiť paušálne výdavky vo výške 60 % z príjmov z podnikania do výšky 20 000 € a zároveň samostatne uplatniť paušálne výdavky vo výške 60 % z príjmov z inej samostatnej zárobkovej činnosti do výšky 20 000 €.

Počas uplatňovania paušálnych výdavkov je živnostník povinný udržiavať záznamy o svojich príjmoch v časovom slede potrebnom na výpočet základu dane, ako aj o svojich zásobách a pohľadávkach.

Je dôležité poznamenať, že ak sa rozhodne živnostník uplatniť paušálne výdavky, v sume týchto výdavkov sú zahrnuté všetky jeho výdavky okrem poistného a príspevkov, ktoré musí platiť v súvislosti s dosiahnutím svojich príjmov zo živnosti. Tieto poistné a príspevky môže uplatniť ako preukázateľné výdavky.²⁶

1.5.3 Paušálne výdavky v Česku

Na výpočet výdavkov sa aplikujú nasledujúce percentá a limity. Výdavky sú vypočítané percentom z príjmov podľa toho, o aké príjmy sa jedná:

- 80 % (príjmy najviac 63 042 €²⁷ za rok) z príjmov zo živností remeselných, poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva vykonávaných ako samostatná činnosť. Tiež z ostatných príjmov z poľnohospodárskej výroby,
- 60 % (príjmy najviac 47 281 € za rok) z príjmov zo živností voľných, viazaných aj koncesovaných,
- 40% (príjmy najviac 31 521 € za rok) z príjmov zo samostatnej činnosti, na ktorú nie je živnosť – uplatniteľné len pre SZČO bez živnosti,
- 30 % (príjmy najviac 23 641 € za rok) z príjmov z prenájmu a z príjmov z nájmu majetku zaradeného v obchodnom majetku.

Paušálne výdavky sú síce administratívne nenáročnou možnosťou, paušálna daň však predstavuje dokonca nulovú administratívnu záťaž pre podnikateľov. Zjednodušene, každý mesiac je zasielaná jedna platba, v ktorej je zahrnuté sociálne a zdravotné poistné aj daň.²⁸

²⁶ WWW.FINANCNASPRAVA.SK. Finančná správa. In: [cit. 09.04.2024]. Dostupné

z: <http://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-prijmov/fyzicke-osoby/zivnostnici>

²⁷ 1€=25,368 Kč *Grafy kurzov* [online] [cit. 10.04.2024]. Dostupné z: <https://nbs.sk/statisticke-udaje/kurzovy-listok/grafy-kurzov/>

²⁸ Obecné informácie. In: *Finanční správa České republiky* [online] [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/pausalni-dan/obecne-informace>

Paušálnu, daň ale nemôže využiť každý živnostník a nie všetkým sa oplatí. Najmä preto, že v režime paušálnej dane zaniká nárok na všetky daňové zľavy a odpočty. Preto sa paušálna daň neoplatí napr. väčšine rodičov, ktorí uplatňujú daňový bonus na deti. Navyše je nutné sa do paušálneho režimu registrovať, a to vždy do 10. januára príslušného roku.

Podmienky pre paušálny režim:

- Príjmy neprevyšujú hranicu 78 802 €,
- nemôže byť platcom DPH,
- nemôže mať príjmy zo závislej činnosti s výnimkou príjmov z dohody o vykonaní práce, a
- nemôže byť v konkurznom konaní ani vykonávať funkciu spoločníka verejnej obchodnej spoločnosti.²⁹

1.5.4 Paušálne výdavky v Rakúsku

Príjmy živnostníkov sa zaraďujú podľa zákona o dani z príjmu medzi príjmy z prevádzky (*Gewerbebetrieb*). Miesto, kde má živnostník prihlásenú svoju živnosť sa považuje za sídlo prevádzky. Pri príjmoch z prevádzky je každá SZČO považovaná za daňovníka s neobmedzenou daňovou povinnosťou. Výška nezdaniteľného príjmu v Rakúsku je 12 816 €. Pri prekročení tejto hranice vzniká automaticky povinnosť podania daňového priznania z dani z príjmu a povinnosť odvieť daň.

Tabuľka 3 Výška dane v Rakúsku sa určuje podľa výšky príjmov (progresívna daň):

Výška dane	0%	20%	30%	40%	48%	50%	55%
2024	12 816	od 12 816 do 20 818	od 20 818 do 34 513	od 34 513 do 66 612	od 66 612 do 99 266	od 99 266 do 1 000 000	viac ako 1 000 000

Zdroj: vlastné spracovanie podľa Rakúskej obchodnej komory.

Samostatne zárobkovo činné osoby si môžu uplatniť základnú paušálnu sadzbu na výdavky na podnikanie aj na odpočítanie dane na vstupe. To znamená, že časti

²⁹ OSVČ v paušálnom režimu - Česká správa sociálního zabezpečení. In: [cit. 09.04.2024]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/osvc-v-pausalnim-rezimu>

prevádzkových nákladov a daní na vstupe sa určujú paušálne výdavky a požiadavky na evidenciu alebo uchovávanie dokumentov sú do značnej miery eliminované.³⁰

Väčšina živnostníkov v Rakúsku sa rozhoduje pre paušálne uplatňovanie výdavkov z ich podnikania. Paušálne výdavky predstavujú 12 % alebo 6 % v závislosti od konkrétneho druhu podnikania. Okrem paušálnych výdavkov majú možnosť uplatniť aj skutočné náklady, ako sú náklady na tovar, polotovary, suroviny, zákonné poistenie, mzdové náklady a pod.

Od roku 2018 môžu živnostníci v Rakúsku uplatniť aj náklady na cestovanie. Tieto cestovné výdavky je možné zahrnúť do paušálnych výdavkov za presne stanovených podmienok. Je dôležité mať vypracované ročné vyhodnotenie príjmov a výdavkov (*Einnahmen - Ausgaben Rechnung*), ktoré slúži ako povinná správa podnikateľského subjektu a je predložená dohľadovému orgánu v prípade kontroly.³¹

Podnikatelia majú preto na výber medzi dvoma možnosťami uplatnenia paušálnych výdavkov: *Basispauschalierung* alebo *Kleinunternehmerpauschalierung*. Pre niekoho môže byť výhodnejšie uplatnenie *Basispauschalierung*, ktoré zahŕňa 12 % odpočet a náklady na cestovanie, zatiaľ čo pre iných bude vhodnejšie uplatnenie *Kleinunternehmerpauschalierung* vo výške 20 %, ktoré však nezahŕňa rôzne druhy nákladov.

Predpokladom pre paušálne výdavky sú nasledovné:³²

- Neexistuje žiadna povinnosť viesť záznamy (na rozdiel od spoločnosti s ručením obmedzeným - *Gesellschaft mit beschränkter Haftung*),
- podvojnú účtovníctvo sa nevedie dobrovoľne,
- obrat spoločnosti za predchádzajúci rok nebol vyšší ako 220 000 € a z daňového priznania vyplýva, že sa uplatňuje paušál.

Úplný výkaz príjmov a výdavkov je možné viesť súbežne. Ak podnikateľ, ktorý predtým viedol účtovníctvo (podvojnú účtovníctvo), používa prvýkrát paušálne účtovníctvo,

³⁰ Dienstreise. In: *Arbeiterkammer* [online] [cit. 16.04.2024]. Dostupné

z: <https://www.arbeiterkammer.at/beratung/arbeitundrecht/Arbeitsvertraege/Dienstreise.html>

³¹ Spesen: Was zählt alles dazu und wie viel bekommt man? In: *Lexware* [online] [cit. 16.04.2024]. Dostupné

z: <https://www.lexware.de/wissen/unternehmerlexikon/spesen/>

³² DARAUF, Amelie Orterer Amelie ist Content Managerin bei Moss Sie sammelte reichlich Erfahrung als Content Managerin in einem großen internationalen Verlagshaus und fokussiert sich nun a unseren Website BesucherInnen Themen wie Finanzen und digitale Buchhaltung näher zu bringen und sie dafür zu BEGEISTERN. *Spesen Österreich: Diese Pauschalen gelten für das Nachbarland* [online]. 2023 [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.getmoss.com/guide/spesensatze/oesterreich/>

musí určit prechodný výsledok hospodárenia. Prechod z úplného výpočtu príjmov a výdavkov na paušál však nevyvoláva žiadny prechodný zisk alebo stratu. Prevádzkový výnos (tržby) musí byť vždy zaúčtovaný a vykázaný v skutočnej výške.³³

Príspevok na prevádzkové náklady je 12 % z čistých tržieb, ale maximálne 26 400 €. Pri určitých činnostiach je paušálna sadzba 6 % z čistých tržieb, maximálne však 13 200 €. Týka sa to príjmov z činnosti správy majetku, miezd a iných odmien z významného obchodného podielu v obchodnej spoločnosti (napr. akcionár – konateľ s obchodným podielom vyšším ako 25 %), príjmov z písomnej, prednáškovej, vedeckej, pedagogickej alebo vzdelávacej činnosti, ako aj od obchodného alebo technického poradenstva (konzultantstvo).

Ak činnosť presahuje rámec obvyčajného poradenstva, paušálna sadzba je 12 %. Týka sa to napríklad tvorby stavebných plánov, vykonávania statických výpočtov, stavebného dozoru alebo účtovníctva. Zľava na prevádzkové náklady vo výške 12 % alebo 6 % pokrývajú najmä: odpisy investícií, výdavky na nákup energií, nájom, opravy, telefón, úroky, náradie, spotrebný materiál, poistenie, reklamu, cestovné náklady a náklady na motorové vozidlo. Náklady na daňové poradenstvo možno odpočítať ako osobitné výdavky.

Od daňového priznania za rok 2019 nie je pre nepodnikateľov a podnikateľov pri dani z obratu k dispozícii zjednodušená možnosť uplatnenia dane z obratu pri paušálnych výdavkoch z podnikania vo výške vypočítaného paušálu dane na vstupe. Keďže iný paušálny prístup nie je možný, od roku 2019 je možné ako daň znižujúcu zisk okrem paušálnych prevádzkových nákladov uznať len skutočnú daň z obratu (= neodpočítateľná daň na vstupe).³⁴

Okrem paušálnych prevádzkových nákladov znižujú zisk aj tieto výdavky:³⁵

- Výdavky podľa knihy príjmu tovaru (obchodný tovar, suroviny, polotovary, pomocné materiály a prísady).

³³ GMBH, expenseBrain. Spesenabrechnung in Österreich. In: *Spesenabrechnung in Österreich* [online] [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.expensebrain.de/travel-management>

³⁴ Welche Pauschalierungen sind im Steuerrecht möglich? In: *wko.at* [online] [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.wko.at/epu/pauschalierungen-steuerrecht>

³⁵ Die Basispauschalierung. In: *wko.at* [online] [cit. 09.04.2024]. Dostupné z: <https://www.wko.at/steuern/basispauschalierung>

- Mzdy, platy a dodatočné mzdové náklady (najmä príspevky zamestnávateľa do zákonného sociálneho poistenia, príspevky zamestnávateľa do fondu na vyrovnanie rodinnej záťaže, miestna daň, odvody zamestnaneckej rady a príspevky do dôchodkového fondu).
- Externé mzdy, pokiaľ sú priamo začlenené do dodávok alebo služieb, ktoré tvoria predmet podnikania spoločnosti.
- Príspevky podnikateľa na povinné poistenie v zákonomnom zdravotnom, úrazovom a dôchodkovom poistení a príspevky do fondov BV a do dôchodkových a podporných zariadení prevádzkovaných komorami živnostníkov.
- Cestovné a cestovné náklady, pokiaľ sú kompenzované náhradou nákladov v rovnakej výške (z ekonomického hľadiska ide len o prechodné položky, ak ich klient prevezme).
- Náklady na predplatné cestovné lístky, ak ide o cesty z obchodných dôvodov (najmenej 50 %, ak existuje obchodný dôvod).

Ak sa zisk určuje pomocou paušálnych súm, možno uplatniť základnú opravnú položku, nie však opravnú položku na zisk súvisiacu s investíciou. Pokiaľ sa má žiadať o príspevok na zisk súvisiaci s investíciou popri základnej opravnej položke (napr. investíciami do určitého investičného majetku alebo nákup cenných papierov), musí sa upustiť od základnej paušálnej sadzby a všetky prevádzkové náklady musia byť preukázané potvrdenkami.³⁶

O uplatnení paušálnej náhrady výdavkov na podnikanie treba rozhodnúť najneskôr pri podaní daňového priznania. Z daňového priznania však musí vyplývať uplatnenie paušálnej sadzby.

Podnikateľský subjekt má právo vybrať si, či bude evidovať príjmy a výdavky brutto (metóda brutto) alebo netto (metóda netto). V netto systéme (ktorý sa v praxi prevažne používa) sa daň z obratu považuje za priebežnú položku a nezohľadňuje sa na strane príjmov ani výdavkov. Všetky príjmy a výdavky sú teda uvedené len netto. Keďže paušálna sadzba

---

³⁶ Werbungskosten und Werbungskostenpauschale in Österreich 2024. In: *Finanz.at* [online] [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.finanz.at/steuern/werbungskosten/>

dane z príjmov pri nákladoch na podnikanie je čistá suma, nemožno z nej odpočítať daň z obratu.

Pri netto fakturácii sa zaznamenáva príjem a všetky samostatne odpočítateľné prevádzkové náklady vrátane dane z obratu. Keďže paušálna sadzba dane z príjmu pre podnikateľské výdavky je čistá hodnota, v hrubom systéme sa okrem paušálnej sadzby pripočíta aj skutočná daň na vstupe k „paušálnym“ nákladom na podnikanie na účely dane z príjmov treba chápať aj ako nákladový faktor. Daň na vstupe z prírastkov majetku je tiež odpočítateľná.³⁷

Paušál podľa zákona o dani z obratu môžu využiť len podnikateľské subjekty, ktoré spĺňajú požiadavky podľa zákona o dani z príjmov na základný paušál. Pre podnikateľské subjekty (živnostníci alebo podnikatelia s príjmami zo samostatnej zárobkovej činnosti), ktorých obrat za predchádzajúci rok nepresiahne 220 000 €, existuje možnosť paušálnej sadzby dane na vstupe vo výške 1,8 % z čistého obratu (bez zdaniteľného obratu alebo obratu oslobodeného od dane a bez obratu z pomocných transakcií, ako je napríklad predaj aktív). Paušálna daň na vstupe môže dosiahnuť maximálne 3 960 € ročne. Paušálna sadzba dane z obratu je nezávislá od paušálnej sadzby dane z príjmu (t. j. paušálne sadzby je možné zvoliť samostatne bez akýchkoľvek vzájomných väzieb). To môže viesť k rôznym vymeriavacím základom pre paušálne sadzby dane z príjmu a dane z obratu.³⁸

Okrem paušálnej sadzby je možné odpočítať aj dane na vstupe (daň z nadobudnutia, daň z predaja pri dovoze) za:

- nákup alebo výrobu investičného majetku v hodnote vyššej ako 1 100 eur v čistom a bez limitu na investičný majetok,
- tovar, suroviny, polotovary, pomocné materiály, prísady (obežný majetok),
- externé mzdy, pokiaľ sú priamo začlenené do prevádzkového výkonu.

---

³⁷ Werbungskosten Überblick. In: [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://bmf.gv.at/themen/steuern/arbeitnehmerinnenveranlagung/was-kann-ich-geltend-machen/werbungskosten/werbungskosten-ueberblick.html>

³⁸ Werbungskosten: Berufsgruppen mit Pauschalen [Österreich]. In: *trend.at* [online]. 10. 11. 2022 [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.trend.at/steuer/berufsgruppenpauschale-oesterreich>

Ak je daň na vstupe určená paušálne, je potrebné uznať aj paušálnu sadzbu dane na vstupe ako náklad podnikania. Ak je však paušálne určená len daň na vstupe a pri prevádzkových nákladoch sa neuplatňuje základná paušálna sadzba, je potrebné zostaviť (úplný) výkaz o príjmoch a výdavkoch metódou brutto. Ak sa však súčasne uplatňuje paušál dane na vstupe a paušálna sadzba prevádzkových nákladov, je možné aj použitie čistého započítania.³⁹

Ako už bolo spomenuté vyššie, v prípade nepravdivého oslobodenia od dane z obratu (napr. živnostník alebo v prípade spoločníka-konateľa, ktorý sa na účely dane z obratu nepovažuje za podnikateľa) sa od vymeriavania za rok 2019 stanovuje výška, ktorá pripadá na paušálne výdavky na podnikanie a tak už nie je možné zohľadniť vo výške paušálnej dane na vstupe. Okrem paušálnej náhrady výdavkov na podnikanie je odpočítateľná iba daň na vstupe skutočne zaplatená z paušálnych výdavkov na podnikanie.

Použitie paušálnej sadzby dane na vstupe sa oznamuje daňovému úradu vo osobitnom vyhlásení. Vyhlásenie zaväzuje podnikateľa najmenej na obdobie dvoch kalendárnych rokov. Odvolať ho možno len s účinnosťou od začiatku kalendárneho roka. Zrušenie je potrebné písomne oznámiť daňovému úradu až do právoplatnosti rozhodnutia. Nová paušálna sadzba dane na vstupe je povolená najskôr po piatich kalendárnych rokoch.⁴⁰

Aby bolo možné rozhodnúť, či je výhodnejšia základná paušálna sadzba alebo zaznamenávanie skutočných nákladov alebo skutočne vynaloženej dane na vstupe, mal by sa vykonať porovnávací výpočet (napríklad na základe údajov z predchádzajúcich rokov alebo prognóz na nasledujúce roky). v zmysle porovnania skutočných nákladov s príjmami alebo vytvoriť prepočet paušálnej sadzby dane z obratu.

Pri použití základného paušálu z pohľadu dane z príjmov je potrebné okrem príjmov z podnikania viesť sedem rokov aj samostatne uznateľné náklady podnikania a viesť evidenciu príjmu tovaru a mzdové účtovníctvo. Zoznam majetku vo všeobecnosti nie je potrebný, pretože odpisy sú kryté paušálnymi prevádzkovými nákladmi. Z dôvodu možného

---

³⁹ Steuern und Behinderung. In: [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: https://www.oesterreich.gv.at/themen/menschen_mit_behinderungen/steuern_und_behinderung.html

⁴⁰ Was man von der Steuer absetzen kann. In: [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.oegb.at/steuertipps>

neskoršieho prechodu na podvojnú účtovníctvo alebo príjmovú-výdavkovú účtovníctvo sa však odporúča viesť uvedený zoznam.⁴¹

Ak sa daň na vstupe vypočíta ako paušálna sadzba, predaj za služby, na ktoré sa vzťahuje paušálna sadzba, a dane na vstupe, ktoré im možno pripísať, alebo záznamy o zodpovedajúcich dovozoch, sú oslobodené od povinnosti evidencie a skladovania. Pokiaľ ide o uplatnenie skutočných daní na vstupe, nedochádza k žiadnym zmenám v povinnostiach evidencie a skladovania v porovnaní s podvojným účtovníctvom alebo účtovníctvom príjmov a výdavkov.⁴²

V prípade zmeny základného paušálu dane z príjmov na zisťovanie zisku v podvojnóm účtovníctve alebo vo výdavkovom účtovníctve je nový prechod na základný paušál povolený až po uplynutí piatich účtovných rokov. Ak podnikateľ odvolá paušálnu sadzbu dane na vstupe podľa zákona o DPH po dvoch rokoch, nový paušál je tiež možný najskôr po uplynutí piatich kalendárnych rokov.⁴³

---

⁴¹ Beihilfe zum pauschalen Kinderbetreuungsgeld und Härtefälle - Bundeskanzleramt Österreich. In: [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.bundeskanzleramt.gv.at/agenda/familie/kinderbetreuungsgeld/beihilfe-zum-pauschalen-kinderbetreuungsgeld-und-haertefaelle.html>

⁴² Behinderung. In: [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.usp.gv.at/steuern-finanzen/betriebseinnahmen-und-ausgaben/reisekosten.html>

⁴³ Werbungskosten Österreich: Welche Ausgaben von der Steuer absetzbar sind. In: *trend.at* [online]. 24. 5. 2023 [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.trend.at/steuer/steuerausgleich-werbungskosten>

2 Ciel' práce

Hlavný cieľom bakalárskej práce je pomocou kalkulácie príjmov samostatne zárobkovo činných osôb, ktorí majú porovnateľný objem príjmu v Slovenskej republike, v Česku a v Rakúsku komparovať jednotlivé krajiny a vzájomnou syntézou týchto poznatkov definovať výhody a nevýhody jednotlivých daňových systémov vo vzťahu k paušálnym výdavkom vo vyššie skúmaných krajinách.

Napriek skutočnosti, že živnostníci predstavujú jednu zo základných foriem podnikateľských činností, existujú významné rozdiely, nielen medzi Slovenskom a Českom, ale naprieč skúmanými krajinami.

Na splnenie hlavného cieľa záverečnej práce je potrebné uskutočniť viacero vedľajších cieľov, ktoré podporujú, aby mohol byť hlavný cieľ plnohodnotne splnený. Vedľajšie ciele možno rozdeliť na ciele, ktoré sa nachádzajú v teoretickej časti:

- analýza literatúry a elektronických dokumentov vo vzťahu ku skúmanej problematike,
- opis daňového systému, význam dane z príjmov fyzických osôb a prerozdelenie jednotlivým mestám a obciam podľa miestnej príslušnosti,
- charakterizovanie podnikateľských subjektov so zreteľom na fyzické osoby,
- charakterizovanie príjmov a výdavkov fyzických osôb s podrobnejším priblížením paušálnych výdavkov v jednotlivých skúmaných krajinách,

a vedľajšie ciele, ktoré boli naplnené v praktickej časti bakalárskej práce:

- kalkulácia variantu paušálnych výdavkov a daňovo preukázateľných výdavkov samostatne pre skúmané krajiny: Slovenská republika, Česko a Rakúsko,
- vnútroštátne porovnanie jednotlivých variantov so stanovením výhodnejšej varianty, nielen z pohľadu paušálnych výdavkov, ale aj z pohľadu sociálneho a zdravotného poistenia,
- medzištátne porovnanie jednotlivých krajín,
- definovanie výhod a nevýhod paušálnych výdavkov v jednotlivých krajinách, a
- stanovenie odporúčaní pre podnikateľské subjekty.

3 Metodika práce a metódy skúmania

Tretia kapitola bakalárskej práce bližšie približuje samostatne zárobkovú činnú osobu a výšku výdavkov, ktoré sú uplatnené pri kalkulácii daňovej povinnosti v jednotlivých variantoch a v jednotlivých krajinách. Ďalej obsahuje pracovné postupy, ktoré boli aplikované, približuje spôsoby získavania údajov, následnú prácu s údajmi, opis aplikovaných metód spracovania a vyhodnotenia a interpretáciu takto získaných výsledkov.

3.1 Charakteristika objektu skúmania

Bakalárska práca približuje vybrané ekonomické hodnoty samostatne zárobkovo činných osôb, ktoré pôsobia v jednotlivých krajinách – v Slovenskej republike, Česku a Rakúsku. Pre účely záverečnej práce je zvolená variant, v ktorej jediným príjmom živnostníka je živnosť, takže neexistuje ďalší príjem zo závislej činnosti, dividendy a pod. Živnostník si zároveň neuplatňuje daňový bonus na manžela/ manželku, ani daňový bonus na dieťa. Preddavky na daň sú zaplatené v minimálnom množstve, aby čo najmenej deformovali výšku daňovej povinnosti. Preddavky na poistnom sú uhradené v zákonom požadovaných sumách. Zároveň bol pre lepšiu ilustráciu vybraný variant rovnakej miery paušálnych výdavkov na Slovensku a v Česku, t.j. 60% - zatiaľ čo v prípade Slovenska je to jednotné percento naprieč živnostenskými oprávneniami, tak v prípade Česka sa jedná o živnosti voľné, viazané alebo koncesované. V Rakúsku uvedenú sadzbu paušálnych výdavkov nemá, je síce jednotná, rovnako ako na Slovensku, má ale len plošnú 12% sadzbu, ktorá bola aplikovaná.

Hlavným predmetom činnosti podľa SK NACE je 01.21.0 Pestovanie hrozna so s trvalým pobytom vo Vysokých Tatrách, meno živnostníka pre účely bakalárskej práce je Abc Xyz (daňové priznania sú súčasťou príloh bakalárskej práce).

3.2 Pracovné postupy

Prvá časť bakalárskej práce je vypracovaná pomocou vyhľadávania, analýzy, sumarizácie relevantných zdrojov k danej výskumnej problematike. Po vykonaní rešerše boli pomocou komparácie zhrnuté poznatky, ktoré boli v jednotlivých zdrojoch prezentované. Rešerš literatúry a elektronických zdrojov je koncipovaný tak, aby podávali celistvý obraz

o skúmanej problematike v širších aj užších súvislostiach a ponúkajú tak čitateľovi širokospektrálnejší prehľad vymedzenej problematiky. Takto nadobudnuté poznatky vytvorili teoretický základ poznatkov, ktoré boli aplikované a spracovávané v riešenej praktickej časti záverečnej práce.

Po získaných poznatkoch v teoretickej časti, boli v praktickej časti samostatne kalkulované a analyzované jednotlivé varianty samostatne za každú z vopred stanovených troch krajín. Pri porovnaní objemu príjmov sú použité paušálne výdavky do výšky stanovenej zákonom rešpektujúcou národnú legislatívu danej krajiny, sú kalkulované odvody za sociálne a zdravotné poistenie a výsledne je v každom jednom variante kvantifikovaná v absolútnej aj percentuálnej hodnote výška daňovo-odvodového zaťaženia. Tento výsledok je následne ďalej skúmaný vrátane parciálnych prepočtov a je zhodnotený v prvom rade na národnej úrovni, sekundárne na medzištátnej úrovni vo vzťahu k ďalším dvom krajinám. Súčasťou kalkulácie paušálnych výdavkov sú aj časti daňového priznania, ktoré boli vyplnené a sú nevyhnuté na podanie daňového priznania z príjmu fyzickej osoby.

V závere bakalárskej práce sú stanovené výhody a nevýhody jednotlivých legislatívnych riešení pre paušálne výdavky, resp. pre živnostníkov v skúmaných krajinách. Zároveň sú tu prezentované odporúčania a prínosy, ktoré aktuálne existujú za každú krajinu samostatne.

3.3 Spôsob získavania údajov a ich zdroje

Získavanie údajov bolo diferencované podľa charakteru údajov – teoretický základ skúmanej problematiky poskytli knižné zdroje a elektronické zdroje zamerané na daňovú problematiku, ďalej oficiálne stránky štátnych úradov - ako najvýznamnejšie možno spomenúť webové sídlo Ministerstva financií Slovenskej republiky a Finančná správa Slovenskej republiky. Zahraničná problematika bola analyzovaná pomocou obdobných stránok: v Česku – Finančná správa a Česká správa sociálneho zabezpečenia a v Rakúsku - *Wirtschaftskammern* (obchodná komora) a *Das Bundesministerium für Finanzen* (Ministerstvo financií). Ďalej boli poznatky doplnené o odborné články, ktoré reflektovali aktuálne legislatívne zmeny, ktoré treba brať do úvahy pri zvolení jedného alebo druhého variantu.

3.4 Použité metódy vyhodnotenia a interpretácie výsledkov

Pri vypracovaní bakalárskej práce boli využité rôzne metódy vedeckej práce, ako prvú možno spomenúť indukciu, ktorej funkcia je rozbor jednotlivých knižných a časopiseckých poznatkov v odbornej domácej a zahraničnej literatúre.

Následne, po indukcii bola aplikovaná dedukcia. Dedukcia bola použitá intenzívnejšie v praktickej časti, ale svoje uplatnenie našla aj v teoretickej časti. Kategorizácia bola aplikovaná primárne v teoretickej časti a sekundárne aj v praktickej časti, pri jednotlivých definíciách príjmov, výdavkov, typy podnikateľských subjektov a iné. Komparovanie bolo aplikované detailne vo vnútroštátnom porovnávaní a aj pri medzištátnom porovnávaní. Syntéza bola aplikovaná pri zhrnutí dosiahnutých poznatkov v teoretickej časti bakalárskej práce.

V praktickej časti bola použitá aj analýza daňovo-odvodového zaťaženia jednotlivých variantov, výhodnosť aplikácie paušálnych výdavkov v každej zo skúmaných krajín, ďalej bolo v praktickej časti použité aj abstrahovanie, nakoľko bolo uvedené daňové priznanie, resp. prepočet daňovej povinnosti v jednotlivých variantoch značne zjednodušené, takže neobsahovalo daňové bonusy, príjmy zo závislej činnosti, alebo dividendy a pod.

3.5 Štatistické metódy

Bakalárska práca obsahuje viaceré matematicko-štatistické prepočty, nakoľko základom pre výskum a analýzu výsledkov tvoria práve kvantifikované údaje. Matematické prepočty boli aplikované nasledovne: kalkulácia variantu paušálnych výdavkov a daňovo preukázateľných výdavkov samostatne pre skúmané krajiny: Slovenská republika, Česko a Rakúsko; vnútroštátne porovnanie jednotlivých variantov so stanovením výhodnejšej varianty, nielen z pohľadu paušálnych výdavkov, ale aj z pohľadu sociálneho a zdravotného poistenia.

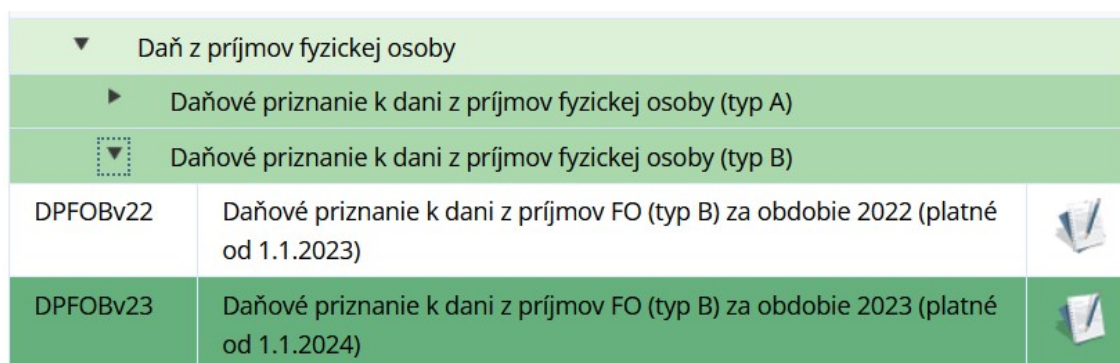
4 Výsledky práce a diskusia

Uvedená kapitola sa zameriava na možnosť uplatnenia paušálnych výdavkov u živnostníka, kedy je možné ich uplatniť a analýza výhodnosti uplatnenia, resp. neuplatnenia v porovnaní s daňovo preukázateľnými výdavkami. Následne budú uvedené príklady zo zahraničia – Česka a Rakúska, a bude uskutočnená medzištátna komparácia a prezentácia výsledkov spoločne so stanovením kladov a záporov v jednotlivých krajinách.

4.1 Paušálne výdavky u SZČO – Slovenská republika

V nadväznosti na teoretické poznatky ohľadne paušálnych výdavkov u živnostníka budú uvedené jednotlivé príklady kedy boli, resp. neboli uplatnené paušálne výdavky s následnou analýzou a stanovením výhodnosti danej-zvolenej varianty.

Pri vypracovávaní boli použité elektronické formuláre nachádzajúce sa na webovom sídle finančnej správy, kde boli zvolené daňové priznania Fyzická osoba typ B.^{44 45}

▼ Daň z príjmov fyzickej osoby		
▶ Daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby (typ A)		
▼ Daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby (typ B)		
DPFOBv22	Daňové priznanie k dani z príjmov FO (typ B) za obdobie 2022 (platné od 1.1.2023)	
DPFOBv23	Daňové priznanie k dani z príjmov FO (typ B) za obdobie 2023 (platné od 1.1.2024)	

Obrázok 1 Daň z príjmov fyzickej osoby

Zdroj: vlastné spracovanie

⁴⁴ WWW.FINANCNASPRAVA.SK. *Finančná správa*. <https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-služby/verejne-služby/katalog-danovych-a-colnych/katalog-formularov>

⁴⁵ DPFOBv23 - Daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby (typ B) za zdaňovacie obdobie 2023 (platné od 1.1.2024). In: [cit. 13.04.2024]. Dostupné z: <https://pfseform.financnasprava.sk/Formulare/eFormVzor/DP/form.572.html>

4.1.1 Daň z príjmov fyzických osôb – variant paušálnych výdavkov

V prvom prípade bolo kalkulované s príjmom zo samostatne zárobkovej činnosti – živnosti je v modelovom príklade 78 000 € a paušálne výdavky sa rovnajú sume 20 000 €, v VI. Oddiele, v tabuľke 1, riadok 10 je v kategórii Výdavky uvedený súčet paušálnych

VI. ODDIEL - VÝPOČET ZÁKLADU DANE (čiastkového základu dane) Z PRÍJMOV Z PODNIKANIA, Z INEJ SAMOSTATNEJ ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI, Z PRENÁJMU A Z POUŽITIA DIELA A UMELECKÉHO VÝKONU (§ 6 zákona) - v eurách			
Tabuľka č. 1 – prehľad príjmov a výdavkov podľa § 6 zákona (vyplní sa, len ak daňovník účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva alebo uplatňuje výdavky percentom z príjmov, alebo vedie evidenciu podľa § 6 ods. 11 zákona)			
R.	Druh príjmov podľa § 6 zákona	1) Príjmy	2) Výdavky
1	z poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva /ods. 1 písm. a)	,	,
2	zo živnosti /ods. 1 písm. b)	7 8 0 0 0 , 0 0	2 0 0 0 0 , 0 0
3	z podnikania vykonávaného podľa osobitných predpisov /ods. 1 písm. c)	,	,
4	spoločníkov v o. s. a komplementárov kom. spol. /ods. 1 písm. d)	,	,
5	z vytvorenia diela a z podania umeleckého výkonu, pri ktorých daňovník uplatnil postup podľa § 43 ods. 14 zákona a z vydávania, rozmnožovania a rozširovania diel na vlastné náklady a z vytvorenia alebo zhotovenia iného predmetu duševného vlastníctva a z použitia iného predmetu duševného vlastníctva alebo z postúpenia práv k predmetu duševného vlastníctva /ods. 2 písm. a)	,	,
6	z činností, ktoré nie sú živnosťou ani podnikaním /ods. 2 písm. b)	,	,
7	znalcov a tľmočníkov za činnosť podľa osobitného predpisu /ods. 2 písm. c)	,	,

MF/013086/2023-721 Strana 3

DPFOBv23_4			
DIČ (Rodné číslo) 9 0 2 5 7 4 6 8 8			
8	z činností sprostredkovateľov, ktoré nie sú živnosťou /ods. 2 písm. d)	,	,
9	z činnosti športovca alebo športového odborníka podľa osobitného predpisu vrátane príjmov na základe zmluvy o sponzorstve v športe /ods. 2 písm. e)	,	,
10	spolu r. 1 až 9	7 8 0 0 0 , 0 0	2 3 8 4 0 , 0 0

výdavkov a úhrn poistného, t. j. 23 840 €.

Obrázok 2 Daňové priznanie živnostníka uplatňujúceho si paušálne výdavky

Zdroj: vlastné spracovanie

V VI. oddieli boli následne zaškrtnuté políčka, že sú uplatňované paušálne výdavky

Uplatňujem výdavky percentom z príjmov podľa § 6 ods. 10 zákona		
☒ pri príjmoch podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona	☐ pri príjmoch podľa § 6 ods. 4 zákona	
Preukázateľne zaplatené poistné z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona	3 8 4 0 , 0 0	

podľa paragrafu 6 odstavec 10 zákona (výdavky percentom).

Obrázok 3 Daňové priznanie živnostníka uplatňujúceho si paušálne výdavky

Zdroj: *vlastné spracovanie*

V tabuľke 1b kde sú sumarizované príjmy zo samostatne zárobkovej činnosti

Tabuľka č. 1b - Údaje daňovníka s príjmami z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti, z použitia diela a umeleckého výkonu z evidencie, ktorú vedie podľa § 6 ods. 10 zákona, ak uplatňuje výdavky percentom z príjmov			
R.	Druh	1 Na začiatku zdaňovacieho obdobia	2 Na konci zdaňovacieho obdobia
1	Zásoby	,	,

MF/013086/2023-721 Strana 4

DPF0BV23_5			
DIČ (Rodné číslo) 9 0 2 5 7 4 6 8 8			
2	Pohľadávky	,	,
	Príjmy z tabuľky č. 1, stĺ. 1, r. 10	39	7 8 0 0 0 , 0 0
	Výdavky z tabuľky č. 1, stĺ. 2, r. 10	40	2 3 8 4 0 , 0 0
	Základ dane (kladný rozdiel r. 39 a r. 40); výsledok hospodárenia (zisk)	41 +	5 4 1 6 0 , 0 0

vychádza čiastkový základ dane na úrovni 54 160 €.

Obrázok 4 Daňové priznanie živnostníka uplatňujúceho si paušálne výdavky

Zdroj: *vlastné spracovanie*

V IX. Oddiely sú sumarizované čiastky pre výpočet základu dane. Základ dane podľa paragrafu 4 je hodnota 54 160 €. Suma zdaniteľných príjmov zo samostatne zárobkovej činnosti je 78 000 €. pričom vypočítaný základ dane je 11 053,28 €.

Daň zo základu dane zisteného podľa § 4 ods 1. písm. a) zákona po vyňatí a zápočte (daňová povinnosť) (r. 84 alebo r. 81) alebo (r. 84 - r. 89 alebo r. 81 - r. 89)	90	0 , 0 0	
Zostatok nezdaniteľnej časti základu dane z r. 77 (ak r. 78 = 0, potom r. 77 - r. 38, inak 0)	91	,	
Základ dane z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona po znížení o nezdaniteľnú časť (r. 57 - r. 91)	92	5 4 1 6 0 , 0 0	
Suma príspevkov alebo ich častí, o ktorú sa zvyšuje základ dane z príjmov podľa § 11 ods. 11 a § 52zda ods. 2 zákona ¹⁸⁾	93	,	
Základ dane zistený podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona (r. 92 + r. 93)	94	5 4 1 6 0 , 0 0	
Zdaniteľné príjmy (výnosy) z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona ¹⁹⁾	95	7 8 0 0 0 , 0 0	
Daň zo základu dane zisteného podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona uvedeného v riadku 94	96	1 1 0 5 3 , 2 8	

Obrázok 5 Daňové priznanie živnostníka uplatňujúceho si paušálne výdavky

Zdroj: *vlastné spracovanie*

V modelovom príklade nebol aplikovaný daňový bonus ani na dieťa ani na manžela/manželku, suma zaplatených preddavkov na daň je 400 €. Vypočítaná daňová povinnosť sa rovná sa hodnote 10 653,28 €.

Zaplatené preddavky na daň podľa § 34 zákona ³¹⁾	133	4 0 0 , 0 0	
Zaplatené preddavky na daň podľa § 35 ods. 10 a 11 zákona	134	,	
Daň na úhradu vrátane zamestnávateľom nesprávne vyplateného daňového bonusu podľa zákona ³²⁾ r. 116 - r. 117 + r. 119 + r. 121 - r. 123 + r. 125 + r. 127 + r. 128 - r. 129 - r. 130 - r. 131 - r. 132 - r. 133 - r. 134 (+)	135	+ 1 0 6 5 3 , 2 8	

Obrázok 6 Daňové priznanie živnostníka uplatňujúceho si paušálne výdavky

Zdroj: vlastné spracovanie

Sumár zaplateného sociálneho a zdravotného poistenia je nasledovný, povinné poistné bolo zaplatené vo výške 3 840 €, z toho bolo povinné poistné na sociálne zabezpečenie vo

Na účely sociálneho poistenia a zdravotného poistenia			
Úhm povinného poistného (§ 5 ods. 8 zákona)		08	3 8 4 0 , 0 0
z toho	úhm poistného na sociálne poistenie (zabezpečenie)	09	3 8 4 , 0 0
	úhm poistného na zdravotné poistenie	10	,
Preukázateľne zaplatené poistné na sociálne poistenie z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona		11	3 8 4 0 , 0 0
z toho	preukázateľne zaplatené poistné na dobrovoľné sociálne poistenie	12	3 4 5 6 , 0 0
	Preukázateľne zaplatené poistné na zdravotné poistenie z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona	13	3 8 4 , 0 0

výške 384 € a ďalej, dobrovoľné sociálne poistné vo výške 3 456 €.

Obrázok 7 Daňové priznanie živnostníka uplatňujúceho si paušálne výdavky

Zdroj: vlastné spracovanie

4.1.2 Daň z príjmov fyzických osôb – variant daňovo preukázateľných výdavkov

Príjem zo samostatne zárobkovej činnosti – živnosti je v modelovom príklade 78 000 € a daňovo preukázateľné výdavky sa rovnajú sume 48 840 €. V VI. oddieli boli následne zaškrtnuté políčka, že sú uplatňované paušálne výdavky podľa paragrafu 6 odstavce 11 zákona (výdavky percentom).

V tabuľke 1b kde sú sumarizované príjmy zo samostatne zárobkovej činnosti vychádza čiastkový základ dane na úrovni 29 160 €.

V IX. Oddieloch sú sumarizované čiastky pre výpočet základu dane (riadky 72 a 73),

	Paušálne výdavky (60 %)	Daňovo preukázateľné výdavky	nachá dzajú sa tu znížen ie základ u dane o nez
Príjem zo živnosti	78000	78000	
Výdavky	20000	48840	
Poistné	3840	3840	
Čiastkový základ dane zo živnosti	54160	29160	
Daň zo základu dane podľa paragrafu 4	11053,28	26088,64	
Preddavky na daň	400	400	
Daňová povinnosť	10653,28	4556,84	
Daňovo – odvodové zaťaženie	14893,28	8796,84	
Daňovo – odvodové zaťaženie (v %)	19%	11%	

daniteľné časti, znížený základ dane je 26 088,64 € (suma zdaniteľných príjmov zo samostatne zárobkovej činnosti).

Pokračovaním v IX. Oddiele je vypočítaná daň z uvedenej činnosti, hodnota 4 956,84 €.

Tabuľka 3 Porovnanie daňovo-odvodového zaťaženia u živnostníka v Slovenskej republike

Zdroj: vlastné spracovanie

V modelovom príklade nebol aplikovaný daňový bonus ani na dieťa ani na manžela/manželku, ale boli zaplatené preddavky na daň vo výške 400 €. Vypočítaná daňová povinnosť sa znížila a rovná sa hodnote 4 556,84 €.

4.1.3 Porovnanie obidvoch variant

V nasledujúcej podkapitole sú prehľadne zhrnuté obidve varianty z predchádzajúcich podkapitol a sú vizualizované jednotlivé súčasti daňového priznania živnostníka.

Pri porovnávaní obidvoch variant je determinujúcim faktorom objem výdavkov, ktoré boli uplatnené v jednotlivých variantoch. Sumy poistného aj preddavky na daň boli kalkulované v rovnakom objeme, tak aby čo najmenej pozmeňovali výslednú kalkuláciu.

V prvom prípade predstavuje pomer výdavkov k príjmom 25,64%, v druhom prípade je táto úroveň takmer trojnásobne vyššia, a to konkrétne 62,56%.

Pomer daňovej povinnosti v prvom prípade je 13,66%, v druhom prípade o viac ako polovicu nižšia, číselne vyjadrené 5,84%.

Pomer sumy daňovo-odvodového zaťaženia k súhrnu príjmu je v prvom prípade je 19,09%, v druhom prípade 11,28%, čo znamená že evidencia daňovo preukázateľných

výdavkov znížila splatnú daň a poistné o 41%. Jednoznačne sa tu prejavuje efekt tzv. daňového štítu, ktorého cieľom je znižovať celkovú daňovú záťaž daňovníka tým, že mu umožňuje uplatniť si všetky dostupné daňové výhody, ktoré mu daňové účtovníctvo umožňuje. Týmto spôsobom daňový štít slúži ako ochranný mechanizmus, ktorý zabraňuje daňovníkom platiť príliš vysoké dane, a umožňuje mu optimalizovať svoju splatnú daň v rámci zákonných možností.

4.2 Paušálne výdavky u SZČO – Česko

V prípade Česka kalkujeme s príjmom zo samostatne zárobkovej činnosti na úrovni 77 987,91 €. Vypočítané paušálne výdavky predstavujú hodnotu 46 792,74 €, pri daňovo preukázateľných sme stanovili hodnotu na úroveň 20 000 €.

Je dôležité upozorniť, že veľkosť paušálnych výdavkov je, tak ako bolo spomenuté v podkapitole 1.5.3 *Paušálne výdavky* v Česku diferencovaná podľa predmetu hlavnej činnosti, takže pri odlišnej hlavného predmetu podnikania, by mohli byť paušálne výdavky vyššie, resp. nižšie a malo by to samozrejme vplyv na vypočítanú daňovú povinnosť.

Zľava na daňovníka za rok 2023 je 1 223,32 € (30 840 Kč).^{46 47}

Daňová sadzba je u živnostníka 15%. Ročné sociálne poistenie predstavuje čiastku 4 554,49 €, zdravotné poistenie čiastku 2 105,67 €. Súčet splatnej dani z príjmov spoločne so sociálnymi a zdravotnými odvodmi je rovný sume 11 155,94 €, čo predstavuje 14,3 % z ročného príjmu pri uplatnení variantu paušálnych výdavkov.

Tabuľka 4 Porovnanie daňovo-odvodového zaťaženia u živnostníka v Česku

	Paušálne výdavky (60 %)	Daňovo preukázateľné výdavky
Príjem zo živnosti	77 900	77 900
Výdavky	46 793	20 000
Čiastočný základ dane	31 107	57 900
Zľava na daňovníka	1 223,32	1 223,32
Daňová sadzba	15%	15%
Daňová povinnosť	4 482,55	8 501,5
Sociálne poistenie	4 555	8 465

⁴⁶ Sleva na poplatníka 2024 za rok 2023: Výpočet a kdo ji uplatní. In: *e15.cz* [online] [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/finexpert/danove-priznani/sleva-na-poplatnika-2024-za-rok-2023-vypocet-a-kdo-ji-muze-uplatnit-1395475>

⁴⁷ 1€=25,21 Kč *Grafy kurzov* [online] [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://nbs.sk/statisticke-udaje/kurzovy-listok/grafy-kurzov/>

Zdravotné poistenie	2 106	3 915
Daňovo – odvodové zaťaženie	11 143,55	20 881,5
Daňovo – odvodové zaťaženie (v %)	14%	27%

Zdroj: vlastné spracovanie

4.3 Paušálne výdavky u SZČO – Rakúsko

V prípade Rakúska kalkujeme s príjmom zo samostatne zárobkovej činnosti na úrovni 78 000 €. V Rakúsku sú stanovené paušálne výdavky tiež ako percento z príjmov, maximálna hodnota je stanovená na 26 400 €. Odlišnosť oproti slovenskému aj českému systému paušálnych výdavkov v Rakúsku je ten, že je možné si týmto spôsobom uplatniť len 12% výdavkov, čo znamená, že sa snažia docieľiť aby čo najväčší počet podnikateľských subjektov

	Paušálne výdavky (12 %)	Daňovo preukázateľné výdavky
Príjem zo živnosti	78 000	78 000
Výdavky	9 360	20 000
Čiastočný základ dane	68 640	58 000
Sociálne poistenie	15 649	13 224

používal variant daňovo preukázateľných výdavkov. Je zrejmé, že tak nízke percento uplatnenia výdavkov bude nevýhodné pre veľkú väčšinu subjektov, vrátane modelového príkladu s porovnateľnou veľkosťou príjmov, ako bolo na Slovensku a v Česku.

Tabuľka 5 Porovnanie daňovo-odvodového zaťaženia u živnostníka v Rakúsku

Zdravotné a úrazové poistenie	5333	4507
Daňová povinnosť	21 952	16 965
Daňovo – odvodové zaťaženie (v %)	55%	44%

Progresívna Daň z príjmu		
Do 11 000 € = 0%		
Od 11 000 do 18 000 € = 20%	1 400	1 400
Od 18 000 do 31 000 € = 32,5%	4 225	4 225
Od 31 000 do 60 000 € = 42%	12 180	11 340
Od 60 000 do 90 000 € = 48%	4 147	x
Spolu	21 952	16 965

Zdroj: vlastné spracovanie

Nevýhoda nemožnosti uplatnenia si vyššieho objemu výdavkov v prípade paušálnych výdavkov je ďalej znásobená progresívnou daňovou sadzbou v dani z príjmov, ako prezentuje spodná tabuľka. Obidve daňovo-odvodové zaťaženia s v prípade Rakúska výrazne vyššie ako v prípade Slovenska, alebo Česka. Kalkulácia s paušálnymi výdavkami prispieva k zvýšenému daňovo-odvodovému zaťaženiu a je až 55%. Kalkulácia s daňovo preukázateľnými výdavkami vychádza na 44% daňovo-odvodové zaťaženie.

4.4 Komparácia jednotlivých krajín

Slovensko má relatívne nízke daňové zaťaženie a ponúka vyšší podiel daňovo preukázateľných výdavkov, čo môže podnikateľom umožniť efektívnejšie znižovať svoje daňové povinnosti.

Česko má nižšie daňové zaťaženie pri uplatnení paušálnych výdavkov, ale výrazne vyššie pri uplatnení daňovo preukázateľných výdavkov. To môže ovplyvniť rozhodnutie podnikateľov medzi týmito dvomi možnosťami.

Rakúsko má najvyššie daňové zaťaženie a obmedzené možnosti uplatnenia paušálnych výdavkov. Progresívna daňová sadzba v spojení s nízkym percentom uplatnených paušálnych výdavkov vedie k výrazne vyšším daňovým odvodom.

Rakúske daňové prostredie je najmenej priaznivé pre podnikateľov z hľadiska daňovej záťaže, zatiaľ čo Slovensko a Česko ponúkajú nižšie daňové zaťaženie, pričom Slovensko sa javí ako najvýhodnejšia voľba z hľadiska možnosti uplatnenia výdavkov a celkového daňového zaťaženia.

4.5 Vymedzenie výhod a nevýhod

4.5.1 Vymedzenie výhod a nevýhod – Slovenská republika

Výhody:

- Nižšie daňové zaťaženie: Slovensko ponúka relatívne nižšie daňové zaťaženie pre podnikateľov v porovnaní s Českom a Rakúskom.
- Vysoký podiel daňovo preukázateľných výdavkov: Možnosť uplatnenia vysokého podielu daňovo preukázateľných výdavkov umožňuje podnikateľom efektívnejšie znížiť svoje daňové povinnosti.
- Prijateľné administratívne zaťaženie: Proces spracovania daňových povinností môže byť pomerne jednoduchý a prijateľný pre podnikateľov.

Nevýhody:

- Obmedzené možnosti uplatnenia paušálnych výdavkov: Aj keď je možné uplatniť paušálne výdavky, ich podiel je obmedzený a môže neplne pokryť skutočné náklady podnikateľov.
- Nízka úroveň daňových bonusov: Slovensko môže ponúkať obmedzené daňové bonusy pre podnikateľov v porovnaní s inými krajinami.

4.5.2 Vymedzenie výhod a nevýhod – Česko

Výhody:

- Nižšie daňové zaťaženie pri uplatnení paušálnych výdavkov: Česká republika ponúka nižšie daňové zaťaženie pre podnikateľov pri uplatnení paušálnych výdavkov.
- Dostupnosť daňových úľav: Podnikatelia môžu mať prístup k rôznym daňovým úľavám a zľavám, čo môže znížiť ich celkové daňové zaťaženie.

Nevýhody:

- Vysoké daňové zaťaženie pri uplatnení daňovo preukázateľných výdavkov: Pri uplatnení daňovo preukázateľných výdavkov môže byť daňové zaťaženie výrazne vyššie, čo môže ovplyvniť rozhodnutie podnikateľov medzi dvomi možnosťami.
- Komplexný daňový systém: Daňový systém v Česku môže byť pomerne komplexný, čo môže vyžadovať dodatočné úsilie a zdroje pre podnikateľov pri spracovaní svojich daňových povinností.

4.5.3 Vymedzenie výhod a nevýhod – Rakúsko

Výhody:

- Stabilné prostredie pre podnikanie: Rakúsko ponúka stabilné prostredie pre podnikanie s vysokou úrovňou právnej istoty a dôveryhodnosti.
- Dostupnosť infraštruktúry a služieb: Podnikatelia môžu mať prístup k vysokej úrovni infraštruktúry a podporných služieb, čo môže podporiť ich podnikateľské aktivity.

Nevýhody:

- Vysoké daňové zaťaženie: Rakúsko má najvyššie daňové zaťaženie z týchto troch krajín, čo môže byť nevýhodou pre podnikateľov pri optimalizácii svojich daňových povinností.
- Obmedzené možnosti uplatnenia paušálnych výdavkov: Rakúsko má veľmi obmedzené možnosti uplatnenia paušálnych výdavkov, čo môže viesť k vyšším daňovým odvodom pre podnikateľov.

Z hľadiska daňového prostredia pre podnikateľov je Slovensko výhodnejšou voľbou, pretože ponúka nižšie daňové zaťaženie a vyšší podiel daňovo preukázateľných výdavkov. Česko má určité výhody v podobe nižšieho daňového zaťaženia pri uplatnení paušálnych výdavkov a dostupnosti daňových úľav, ale môže mať vyššie daňové zaťaženie pri uplatnení daňovo preukázateľných výdavkov a komplexnejší daňový systém. Rakúsko je stabilným prostredím pre podnikanie, ale má najvyššie daňové zaťaženie a obmedzené možnosti uplatnenia paušálnych výdavkov, čo môže ovplyvniť rozhodnutie podnikateľov.

5 Diskusia

Záverečná kapitola bakalárskej práce sumarizuje dosiahnuté výsledky práce, ktorými bola komparácia paušálnych výdavkov v jednotlivých vopred vybraných krajinách.

Z analýzy daňových systémov Slovenskej republiky, Česka a Rakúska vyplýva, že každá krajina má svoje výhody a nevýhody z hľadiska daňovej záťaže pre podnikateľov. Slovensko sa javí ako najvýhodnejšia voľba z hľadiska celkového daňového prostredia, keďže ponúka nižšie daňové zaťaženie a relatívne vysoký podiel daňovo preukázateľných výdavkov. Česko má výhodu nižšieho daňového zaťaženia pri uplatnení paušálnych výdavkov, ale vyššieho pri uplatnení daňovo preukázateľných výdavkov a komplexného daňového systému. Rakúsko, hoci poskytuje stabilné prostredie pre podnikanie, má najvyššie daňové zaťaženie a obmedzené možnosti uplatnenia paušálnych výdavkov.

5.1 Návrhy a odporúčania

Všeobecné:

- Je potrebné pravidelne skúmať daňové zmeny a nové daňové stimuly, aby mohli byť vhodne optimalizované daňové stratégie.
- Investovanie do odborného poradenstva alebo účtovných služieb na správu svojich daňových povinností kvôli komplexnému daňovému systému v krajine.
- Zhodnotenie možnosti využitia daňových úľav a stimulov na zníženie celkového daňového zaťaženia.

Pre podnikateľov na Slovensku:

- Využívanie výhody vyššieho podielu daňovo preukázateľných výdavkov na zníženie svojich daňových povinností.

Pre podnikateľov v Česku:

- Zváženie možnosti využitia paušálnych výdavkov na zníženie svojich daňových povinností, ale dôkladne zvážte aj alternatívy s daňovo preukázateľnými výdavkami.

Pre podnikateľov v Rakúsku:

- Plánovanie výdavkov so zvýšenou opatrnosťou a zvažovanie možnosti optimalizácie daňových povinností vzhľadom na obmedzenia paušálnych výdavkov.

Záver

Na záver tejto práce môžeme urobiť sumarizáciu. Hlavným cieľom tejto záverečnej práce bolo pomocou prezentovania a kalkulácie národných odlišností komparovať paušálne a daňovo uznateľné výdavky stanovujúce splatné poistné a predovšetkým daňovú povinnosť a v medzištátnom porovnaní definovať jednotlivé unikátne prvky legislatívy konkrétneho štátu. Stanovený cieľ bol splnený, pričom boli naplnené aj stanovené čiastočné ciele, ktoré boli komplementárnymi pre naplnenie hlavného cieľa záverečnej práce.

Teoretickú časť sa zameriavala na súčasný stav danej problematiky – definovanie základných pojmov používaných v záverečnej práci. Následne bol bližšie priblížený daňový systém a daňová sústava v Slovenskej republike so zreteľom na príjem samospráv z dane z príjmov fyzických osôb. Ďalej obsahuje definíciu podnikateľských subjektov, boli priblížené rôzne druhy príjmov a výdavkov týchto subjektov – všetky poznatky boli následne komprimovane aplikované v praktickej časti záverečnej práce.

Praktická časť obsahuje hlavný cieľ a vedľajšie ciele, ktoré boli jednotlivo vymenované. Kapitola metodika práce obsahuje charakteristiku objektu skúmania – samostatne zárobkovo činnú osobu, ktorá pri rovnakom objeme príjmov môže a nemusí aplikovať paušálne výdavky, pokiaľ ich neuplatní, bolo potrebné použiť metódu daňovo preukázateľných výdavkov. Ďalej kapitola obsahuje pracovné postupy, ktoré boli uskutočnené, ako a odkiaľ boli získavané údaje, a následne aké metódy boli aplikované pri vyhodnotení a interpretovaní analyzovaných údajov.

Štvrtá kapitola záverečnej práce bola zameraná na analýzu a zistenia, ktoré práca prináša. Predmetom analýzy boli živnostníci, ktorí majú porovnateľný objem príjmu v Slovenskej republike, v Česku a v Rakúsku – bol tu uskutočnený prienik poznatkov z teoretickej časti (okrem iného aj rozdielna výška paušálnych výdavkov alebo daňová sadzba) a pomocou kalkulácie je bližšie priblížený každý jeden variant. Následne boli jednotlivé krajiny vzájomne komparované a vzájomným prepojením týchto poznatkov boli definované výhody a nevýhody jednotlivých daňových systémov vo vzťahu k paušálnym výdavkom vo vyššie spomenutých krajinách.

Bakalárska práca na záver - v piatej kapitole stanovuje návrhy pre podnikateľské subjekty na základe zistených skutočností z uskutočnenej kalkulácie, komparácie a syntézou poznatkov a prognózuje možný budúci vývoj v tejto problematike, tak aby podnikateľský subjekt vedel včas uskutočniť vhodné rozhodnutie.

Zoznam použitej literatúry

Knižné zdroje

1. BETÁKOVÁ, Jaroslava. Zmeny zákona. In Daňový a účtovný poradca podnikateľa. - Žilina : Poradca podnikateľa, 2024. ISSN 1335-0897, 2024, roč. 29, č. 1-2, s. 5-14.
2. VANKOVÁ, Lucia. Daň z príjmov právnickej osoby - príklady problematických okruhov. In Dane a účtovníctvo v praxi : odborný mesačník. - Bratislava : Wolters Kluwer, 2023. ISSN 1335-7034, 2023, roč. 28, č. 3, s. 2-12.
3. VIDOVÁ, Michaela. Novela zákona o dani z príjmov 2022. In Dane a účtovníctvo : rady a riešenia. - Žilina : Poradca podnikateľa, 2023. ISSN 1336-426X, 2023, roč. 20, č. 2, s. 8-21.

Online zdroje

4. DARAUF, Amelie Orterer Amelie ist Content Managerin bei Moss Sie sammelte reichlich Erfahrung als Content Managerin in einem großen internationalen Verlagshaus und fokussiert sich nun a unseren Website BesucherInnen Themen wie Finanzen und digitale Buchhaltung näher zu bringen und sie dafür zu BEGEISTERN. Spesen Österreich: Diese Pauschalen gelten für das Nachbarland [online]. 2023 [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.getmoss.com/guide/spesensaetze/oesterreich/>
5. GMBH, expenseBrain. Spesenabrechnung in Österreich. In: Spesenabrechnung in Österreich [online] [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.expensebrain.de/travel-management>
6. H24. Komunálna kalkulačka [online] [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.rrz.sk/komunalna-kalkulacka/>
7. MINISTERSTVO FINANCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY, InterWay, a s-. Bilancia štátneho rozpočtu k 31.12.2023. In: Ministerstvo financií Slovenskej republiky

- [online] [cit. 10.04.2024]. Dostupné z: <https://www.mfsr.sk/sk/media/tlacove-spravy/bilancia-statneho-rozpocetu-k-31-12-2023.html>
8. PUKALOVIČ, Dominika. Ako si môže živnostník do výdavkov zahrnúť auto, vlastný či prenajatý byt, stravné a ďalšie? In: Podnikajte.sk [online]. 23. 8. 2022 [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.podnikajte.sk/dan-z-prijmov/danove-vydavky-zivnostnika-szco>
  9. S.R.O, Cream. Daň z príjmov právnickej osoby – príklady problematických okruhov. In: . 9. 4. 2024 [cit. 09.04.2024]. Dostupné z: <https://www.daneauctovnictvo.sk/sk/casopis/dane-a-uctovnictvo-v-praxi/dan-z-prijmov-pravnickej-osoby-priklady-problematickych-okruhov.m-4317.html>
  10. WWW.COSMOTRON.SK, IPAC: Cosmotron Slovakia, s r o- a Slovak Economic Library of the UE in BRATISLAVA. Zmeny zákona. In: [cit. 09.04.2024]. Dostupné z: https://sekarl.euba.sk/arl-eu/en/detail-eu_un_cat-0297783-Zmeny-zakona/
  11. WWW.COSMOTRON.SK, IPAC: Cosmotron Slovakia, s r o- a Slovenská ekonomická knižnica EU v BRATISLAVE. Novela zákona o dani z príjmov 2022. In: [cit. 09.04.2024]. Dostupné z: https://sekarl.euba.sk/arl-eu/sk/detail-eu_un_cat-0291397-Novela-zakona-o-dani-z-prijmov-2022/
  12. WWW.FINANCNASPRAVA.SK. Finančná správa. In: [cit. 09.04.2024]. Dostupné z: <http://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-prijmov/fyzicke-osoby/zivnostnici>
  13. WWW.FINANCNASPRAVA.SK. Finančná správa. In: [cit. 13.04.2024]. Dostupné z: <http://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/katalog-danovych-a-colnych/katalog-formularov>
  14. WWW.FINANCNASPRAVA.SK. Finančná správa. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <http://www.financnasprava.sk/sk/podnikatelia/dane/dan-z-prijmov/pravnicke-osoby/mesta-a-obce>

15. WWW.FINANCNASPRAVA.SK. Finančná správa. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <http://www.financnasprava.sk/sk/obcania/dane/dan-z-prijmov/informovanie-dan-prijem>
16. Ako postupovať pri určovaní daňovej rezidencie. In: . 9. 2. 2017 [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.trend.sk/financie/ako-postupovat-pri-urcovani-danovej-rezidencie>
17. Beihilfe zum pauschalen Kinderbetreuungsgeld und Härtefälle - Bundeskanzleramt Österreich. In: [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.bundeskanzleramt.gv.at/agenda/familie/kinderbetreuungsgeld/beihilfe-zum-pauschalen-kinderbetreuungsgeld-und-haertefaelle.html>
18. Daň z príjmu. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: https://www.slovensko.sk/sk/zivotne-situacie/zivotna-situacia/_dan-z-prijmu2/
19. Dane. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: https://www.slovensko.sk/sk/zivotne-situacie/zivotna-situacia/_dane
20. Die Basispauschalierung. In: wko.at [online] [cit. 09.04.2024]. Dostupné z: <https://www.wko.at/steuern/basispauschalierung>
21. Die Basispauschalierung. In: wko.at [online] [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.wko.at/steuern/basispauschalierung>
22. Dienstreise. In: Arbeiterkammer [online] [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.arbeiterkammer.at/beratung/arbeitsrecht/Arbeitsvertraege/Dienstreise.html>
23. DPFOBv23 - Daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby (typ B) za zdaňovacie obdobie 2023 (platné od 1.1.2024). In: [cit. 13.04.2024]. Dostupné z: <https://pfseform.financnasprava.sk/Formulare/eFormVzor/DP/form.572.html>

24. Fiškálna decentralizácia | Ministerstvo financií Slovenskej republiky. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.mfsr.sk/sk/financie/verejne-financie/fiskalna-decentralizacia/>
25. General Characteristics of the Tax System | The Japanese Tax System | Oxford Academic. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://academic.oup.com/book/25848/chapter-abstract/193509682?redirectedFrom=fulltext>
26. Grafy kurzov [online] [cit. 10.04.2024]. Dostupné z: <https://nbs.sk/statisticke-udaje/kurzovy-listok/grafy-kurzov/>
27. HNonline.sk - Ako správne uplatňovať výdavky a aké možnosti máte? (prehľad). In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://hnonline.sk/prakticke-hn/poradenstvo/96135127-ako-spravne-uplatnovat-vydavky-a-ake-moznosti-mate-prehľad>
28. HNonline.sk - Vláda plánuje štyri daňové zmeny. Pre živnostníkov sú v hre aj zlé správy. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://hnonline.sk/finweb/ekonomika/96116835-pausalne-vydavky-pri-zivnosti-su-v-zone-ohrozenia-vlada-ich-mozno-zoskrta>
29. Nezdaniateľná časť základu dane na daňovníka v roku 2023. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/312454-Nezdanite%C4%BEEn%C3%A1-%C4%8Das%C5%A5-z%C3%A1kladu-dane-na-da%C5%88ovn%C3%ADka-v-roku-2023>
30. Nižšie paušálne výdavky by zvýšili živnostníkom dane o stovky eur - Index SME. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://index.sme.sk/c/23229714/dane-zivnost-pausalne-vydavky-zmeny-podnikanie.html>
31. Obecné informácie. In: Finanční správa České republiky [online] [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/pausalni-dan/obecne-informace>

32. OSVČ v paušálném režimu - Česká správa sociálního zabezpečení. In: [cit. 09.04.2024]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/osvc-v-pausalnim-rezimu>
33. Paušálne výdavky 2024: Čo to je a komu sa oplatia | Tatra banka. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.tatrabanka.sk/sk/business/navigacia-podnikatela/zaciatok-podnikania/blog/pausalne-vydavky/>
34. Paušálne výdavky v daňovom priznaní | KROS. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.kros.sk/blog/pausalne-vydavky-v-danovom-priznani/>
35. Podnikanie. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_podnikanie1
36. Prehľad foriem podnikania v SR | Slovak Business Agency. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.sbagency.sk/prehľad-foriem-podnikania-v-sr>
37. Príjem charakteru dividend (podielov na zisku) zo zahraničia. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/830591-Pr%C3%ADjem-charakteru-dividend-podielov-na-zisku-zo-zahrani%C4%8Dia>
38. Príjmy ostatné - iné. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/836302-Pr%C3%ADjmy-ostatn%C3%A9---in%C3%A9>
39. Reisekosten. In: [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.usp.gv.at/steuern-finanzen/betriebseinnahmen-und-ausgaben/reisekosten.html>
40. Sadzba dane pre závislú činnosť. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://podpora.financnasprava.sk/939516-Sadzba-dane-pre-z%C3%A1visl%C3%BA-%C4%8Dinnos%C5%A5>

41. Sleva na poplatníka 2024 za rok 2023: Výpočet a kdo ji uplatní. In: e15.cz [online] [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/finexpert/danove-priznani/sleva-na-poplatnika-2024-za-rok-2023-vypocet-a-kdo-ji-muze-uplatnit-1395475>
42. Spesen: Was zählt alles dazu und wie viel bekommt man? In: Lexware [online] [cit. 16.04.2024]. Dostupné z: <https://www.lexware.de/wissen/unternehmerlexikon/spesen/>
43. Steuern und Behinderung. In: [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: https://www.oesterreich.gv.at/themen/menschen_mit_behinderungen/steuern_und_behinderung.html
44. Was man von der Steuer absetzen kann. In: [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.oegb.at/steuertipps>
45. Welche Pauschalierungen sind im Steuerrecht möglich? In: wko.at [online] [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.wko.at/epu/pauschalierungen-steuerrecht>
46. Werbungskosten: Berufsgruppen mit Pauschalen [Österreich]. In: trend.at [online]. 10. 11. 2022 [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.trend.at/steuer/berufsgruppenpauschale-oesterreich>
47. Werbungskosten Österreich: Welche Ausgaben von der Steuer absetzbar sind. In: trend.at [online]. 24. 5. 2023 [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.trend.at/steuer/steuerausgleich-werbungskosten>
48. Werbungskosten Überblick. In: [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://bmf.gv.at/themen/steuern/arbeitnehmerinnenveranlagung/was-kann-ich-geltend-machen/werbungskosten/werbungskosten-ueberblick.html>
49. Werbungskosten und Werbungskostenpauschale in Österreich 2024. In: Finanz.at [online] [cit. 17.04.2024]. Dostupné z: <https://www.finanz.at/steuern/werbungskosten/>

50. Zaklady_podnikania.pdf [online] [cit. 16.04.2024]. Dostupné
z: [https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSZ/OISS/Publikacie_-
_Podnikanie_a_zamestnanie_na_Slovensku/Zaklady_podnikania.pdf](https://www.upsvr.gov.sk/buxus/docs/SSZ/OISS/Publikacie_-_Podnikanie_a_zamestnanie_na_Slovensku/Zaklady_podnikania.pdf)
51. Živnostenské podnikanie. In: [cit. 16.04.2024]. Dostupné
z: https://www.slovensko.sk/sk/agendy/agenda/_zivnostenske-podnikanie/